

PTUJSKI TEDNIK

Štev. 32

Cena 15 din

PTUJ, 12. avgusta 1960

Letnik XIII

Glasilo Socialistične zveze delovnih ljudi
 za območje bivšega ptujskega okraja

Izdaja »Ptujski tednik«, zavod s samostojnim financiranjem.
Direktor Ivan Kranjčič
Odgovorni urednik: Anton Bauman.
Uredništvo in uprava: Ptuj, Lackova 8.
Telefon 158, čekovni račun pri Komunalni banki Maribor,
podružnici Ptuj, štev. 604-708-3-206.
Rokopisov ne vračamo.
Tiska Mariborska tiskarna Maribor.
Celotna naročnina za tuzemstvo 750 din, za inozemstvo
1250 din.

Naš komentar

Kongoški zaplet postaja napet še sedaj, ko bodo začele korakati mednarodne sile OZN v pokrajino Katango. Sama zamenjava čet in prihod mednarodnih sil ni niti tako pomembno dejanje, kot dejstvo, da je Varnostni svet s svojim odlokom, da bo zasedel tudi to pokrajino in ohranil ozemeljsko nedeljivost Konga, zadal udarec bivšim kolonialističnim silam. OZN je praznala Kongu svojo pravico in tukaj je odigrala vso svojo pozitivno vlogo.

Svetovna javnost sedaj z zanimanjem pričakuje nadaljnji razplet, kajti Čombe je privolil v prihod mednarodnih čet, če z njimi ne pridejo tudi kongoške čete. Na to Lumumba seveda ne bo pristal, ker mu je Varnostni svet dovolj jasno povedal, da bodo najprej z mednarodnimi četami zagotovili ozemeljsko nedeljivost, kasneje urejevanje notranjih razmer pa bodo prepustili bodočnosti. Iz izkušenj vemo, da bodo že s prihodom mednarodnih sil dejansko onemogočili nadaljnje separatistične težnje, saj bodo ostali Čombejevi privrženci brez svojih idejnih zagovornikov in njihovega orožja — Belgijcev.

jem imenu in v imenu občine Ptuj čestitala za praznik.

Posebej je že uvodoma pozdravila poslance Zorana Poliča in mu tudi predala besedo. Državni podsekretar za finance Zoran Polič je v svojem govoru med drugim dejal:

Predvsem vsem občanom občine Ptuj iskreno čestitam za občinski praznik. Mislim, da občinski praznik predstavlja in bo v bodoče moral še bolj predstavljati pregled izvršenega dela. Moral bo predstavljati oceno izvršenih nalog. Na ta dan se bodo zbirali vsi občani, kot so se zbrali danes, in pregledali, kar so v preteklem letu storili. Ocenili bodo, kako so opravljali svoje delo, da so lahko izvršili vse postavljene naloge, in to tako, kakor je v interesu njih samih kakor tudi občine. Pogledali bodo, ali so načrtili, ki so jih imeli za tekoče leto, izvršeni. Samo izpolnjevanje načrtov predstavlja izboljšanje življenjskih pogojev. Samo izpolnjevanje tačih načrtov, ki so si jih občani sestavili, pomeni izboljšanje gospodarstva in s tem tudi izboljšanje pogojev za vse občane.

Po primerjanju vloge občine pred leti in sedaj je poslanec tov. Polič dalje dejal:

Danes smo samostojni v prehrani

Prav tako, kakor delavski sveti v tovarnah, prevzemajo nase odgovornost na naših posestvih sveti v obliki združnih svetov samih zadržev v našem kmetijstvu. To je najmočnejša vez, ki danes združuje našega kmečkega človeka, najmočnejša vez, ki ga mora prepričati, da je zemlja, da so stroji, da je vse tisto, kar je z zemljo povezano, njegovo, da je njegova odgovornost, da bo proizvodnja v kmetijstvu takšna, da bo zadovoljila vse naše potrebe. Če bodo vsi delovni ljudje v mestu in na vasi v borbi za povečano proizvodnjo storili vse svoje dolžnosti, če bodo storili res vse, da se naše proizvodne sile razvijejo, potem se ni bati, da bi naša industrija, da bi naše kmetijstvo ne izpolnilo stiskih nalog, ki jih ima danes skupnost. Veliki so že uspehi, ki smo jih na osnovi samostojnega vključevanja delovnih ljudi dosegli.

Mi smo, tovariši in tovarišice, danes samostojni v prehrani. Se pred dvema letoma smo uvažali ogromne količine pšenice in drugih proizvodov za prehrano naših delovnih ljudi. Danes lahko kmetijstvo ponosno ugotovi: »Dajemo dovolj prehrane jugoslovanskim ljudem!« Mislim, da je to eden izmed največjih uspehov, ki jih je kmetijstvo doslej že doseglo. Kljub temu pa moramo dejati, da to še ni dovolj. Potrebujemo še več proizvodov iz kmetijstva za to, da bo naše življenje doma lepše in bomo lahko imeli pridelke tudi za izvoz. Tako bomo dobili tudi drug material za zadovoljitev potreb domačega ljudstva. Imeli bomo tudi material, ki se proizvaža v inozemstvu. Proizvodnja v kmetijstvu in industriji še ni zadostna. Še ni dovolj čistih računov v našem gospodarstvu in predvsem tudi v kmetijstvu. Še ni dovolj zavesti, da je treba modernizirati naše gospodarstvo. Ni več mogoče na stari način obdelovati zemljo in zahtevati od nje, da bi dala več.

Naša glavna naloga — prosvetljevanje kadrov

V letošnjem letu zaključujemo petletni načrt. V štirih letih smo izvršili, kar smo načrtovali za pet let. To je velik uspeh, ki nas nikakor ne sme uspraviti. To so samo uspehi, ki smo jih bili sposobni izvršiti do danes. Glede na razvoj proizvodnih sil moramo reči, da

To lahko sklepamo iz vesti, da so v Katangi zelo močne sile, ki hočejo še nadalje ostati v sklopu Konga in to na federativni osnovi. Čombe se je že začel umikati, kajti vse doslej je govoril, da hoče popolno neodvisnost, samostojnost, sedaj pa je že začel govoriti o konfederaciji s Kongom. Pred prihodom mednarodnih sil bi s tem rad pridobil ugled pri tistih silah v Kongu, ki zagovarjajo konfederativno ureditev. Eden med njimi je celo predsednik republike Kasavubu.

Konfederacija ali federacija? To je bistvena razlika, ki bi lahko imela za Kongo hude posledice. Doslej je bil Kongo razdeljen na šest pokrajin in to po plemenskih sposobnostih. Belgijci so se ozirali tudi na zemljepisne posebnosti. Vsaka teh pokrajin se je razvijala na poseben način, ker je vsaki posebej ustrezala druga gospodarska dejavnost. V Katangi so, na primer, lahko odlično razvili rudarstvo, medtem, ko so v drugih posvetili vso pozornost kmetijstvu.

Od tod tudi velike razlike. S federacijo bi dobila vsaka pokrajina svoj parlament in vlado, vendar bi bili trdno povezani s centralno vlado. Pri konfederaciji bi bile vezi s centralno vlado zelo slabe, saj bi takšna vlada v Leopoldvillu opravljala posve-tovalca, ne pa izvajalca. Vsaka pokrajina bi lahko navezovala gospodarske stike s tujino po svoje in reвно deželo bi obubožali še bolj. V takšni deželi je potrebna močna roka, ki bi podredila osebnostne interese splošnim narodnim interesom in se za njih tudi borila.

Katanska vlada in nekateri krogi se hočejo temu izogniti, ker ne bi bili deležni tolikšnih dobičkov, kot sedaj. Čombe je eden redkih črnskih bogatašev in nikakor mu ne gre v račun, da bi se sedaj, ko je postal bogat, odrekel vsemu temu za interese svojih istobarnih ljudi. Pri denarju se ljubezen neha in čeprav je človek črn. Vse to ljudje vedo in zato se v Kongu borijo, da bi ustvarili federacijo in tako zagotovili odrejene pravice pokrajinam, prav tako pa tudi celotni državi.

V Afriki ni samo problem neodvisnosti, pač pa predvsem problem osvoboditve od kolonialnega vpliva. Neodvisnost je dejansko postranska stvar v primerjavi z odpravo vseh drugih odvisnosti. Pri tem je oblika državne ureditve zelo važna, ker z njo lahko okreplimo, ali slabimo afriško enotnost v boju proti kolonialističnim silam, ki se ne nameravajo kar tako umakniti iz Afrike.

smo sposobni storiti dosti več. In to nam prav danes dokazujejo naše kmetijske zadruge, naša socialistična posestva. Da bi lahko storili več, proizvedli več, kar pomeni graditi socializem, moramo krepko pjuniti v roke in delati ter tudi računati. Da bomo lahko storili več kot smo do danes, moramo prosvetno dvigniti kadre in jih usposobiti, da bodo lahko tudi izvršili delo, ki jih čaka. Socializem ni samo več blaga, socializem je tudi zaveden človek, sposoben, vzgojen človek, ki se zaveda, zakaj dela, ki je tudi sposoben z manjšim delom storiti več in doseči večje uspehe. Takšnega človeka želimo vzgojiti, zato vlagamo v zadnjih časih, posebno v letošnjem letu, ogromna sredstva za vzgojo kadrov in seveda tudi za vzgojo kmetijskih kadrov.

Pojasnevanje vloge instrumentov v našem gospodarstvu je govarnik končal z besedami:

(Nadaljevanje na 2. strani)

Ob 2. občinskem prazniku Velika manifestacija napredka v kmetijstvu

MESTNI VODOVOD IN PRALNICA IZROČENA SVOJEMU NAMENU ★ NA SLOVESNOSTI DO 10.000 LJUDI
★ PREDSTAVNIKI IN GOSTJE TER MNOŽICA PRIJETNO PRESENEČENI NAD VELIKO UDELEŽBO TER
ODLIČNO ORGANIZIRANIM SPREVODOM ★ PTUJ VEDNO VEČ POMENI KOT GOSPODARSKO SREDIŠČE
IN TURISTIČNA TOČKA

Na letošnje praznovanje občinskega praznika se je občina Ptuj temeljito pripravila. Uspešni spominski, manifestativni in akcijski del programa. Priznanja organizacijam in kolektivom. Nadaljnja skrb za napredek v občini.

Od sobote, 6. avgusta, do torka, 9. avgusta 1960, je imel Ptuj praznično podobo. Z vseh hiš in drogoc po ulicah so plapolale zastave. V večjih izložbah so bile v lepo dekoriranem okolju slike predsednika Tita, pa tudi dokumentarne slike uspehov in napredka v kmetijstvu. Mestno ozvočenje je z besedo in glasbo opozarjalo že od petka dalje na bližajoči se praznik in program prazničnih dni. Člani odbora za pripravo praznovanja so imeli polne roke dela. Občina je prejela brzojavke in pismene čestitke za praznik. Po mestu je bilo iz dneva v dan več znanih in neznanih obrazov, izletnikov in gostov, ki so jih privabila vabila po časopisih in radiu, plakati in ozvočenje.

heroju Jožetu Lacku in članih njegove čete, o dr. Spindlerju, njegovem bratu in drugih organizatorjih upora v Ptuj in v Slovenskih goricah. Vsi mladinci so ga z zanimanjem poslušali.

Slavnostna seja obč. ljudskega odbora

V nedeljo zjutraj, 7. avgusta, je godba na pihala »Svoboda« Ptuj budila prebivalstvo po mestu. Po naltivu prejšnjega dopoldne se je pokazal lep, sončen dan. Na ulicah je bilo že navsezgodaj mnogo ljudi. V občinski sejni dvorani so se zbirali gostje, ljudski poslanci in predstavniki političnih organizacij in društev. Slavnostna seja je začela ob 8. uri.

Zvezni poslanec Zoran Polič med govorom

V svojem nagovoru je predsednica Lojzka Stropnikova med drugim dejala:

»Dragi naš tovariš Jože! Sprejmi ob ptujskem občinskem prazniku naše najprisernejše pozdrave in čestitke! Želim, da bi čimprej odzdravel in spet prišel med nas kot naš zvesti rojak, zvezni ljudski poslanec, častni občan in prijatelj! Odborniki Občinskega ljudskega odbora Ptuj na svečani seji ob prazniku ptujske občine.«

Presenetljivo uspela manifestacija kmetijske mehanizacije

Do 9. ure se je pripravil sprevod. Ljudstvo se je zvrstilo ob cesti in na p'očniških ulic ter na Trgu mladinskih delovnih brigad. Pred magistratom so se na tribunah zbrali gostje iz Ljubljane, Maribora, Ormoža, Lenarta in drugod ter ljudski poslanci in odborniki ter predstavniki množičnih organizacij in društev iz ptujske občine.

Ob 9. uri se je premaknil sprevod in se ni ustavil 1 uro. Dolg, urejen, zanimivo sestavljen sprevod kmetijske mehanizacije in p'onosnih mladih ljudi pri strojih je vzbudil pri predstavnikih na tribunah in pri množici občudovanje, p'oskanje, nasmeh in najboljši vtis. Današnja stopnja kmetijske mehanizacije v občini je prepričljiv dokaz tehničnega napredka tudi na kmetijskem področju. Sam sprevod je ponazarjal odmakajočo se preteklost in primitivnost v kmetijstvu in nastopajoč napredek mehanizirane kmetijske proizvodnje. To njeno ponazoritev so še potrdile parole na strojih in nasmehani obrazi mladih, v soncu med delom zarjavelih traktoristov in strojnikov ter deklet. O samem sprevodu je več napisanega v posebnem sestavku. V njem je bilo za vsakogar nekaj zanimivega, resnega in tudi zabavnega. Škoda je le, da podjetje Triglav firma iz Ljubljane ni poslalo nikogar, ki bi posnel manifestacijo in jo prikazal širši javnosti ter ji predstavil Ptuj v novem, naprednem času, delu in uspehih.

Dobro obiskano zborovanje na trgu MDB

Po končanem sprevodu je začela predsednica občine Lojzka Stropnikova zborovanje. Pozdravila je na tribunah zbrane goste, ki so bili na slavnostni seji in ostale goste kot Ivana Potrča, majorja Bauka, majorja Planinca, Draga Petovarja, direktorja NB Maribor in druge goste, poslance in predstavnike oblasti in množičnih organizacij iz ptujske in sosednjih občin ter vso zbrano množico. Vsem je v svo-

Predsednica Lojzka Stropnikova med pozdravnim nagovorom

Mladina je obiskala Mostje in Laze

Praznovanje je v soboto popoldne začela mladina. 50 deklet in deklet, članic in članov mladinskih organizacij iz raznih kolektivov, se je zbralo v sprevod na kolesih s tremi prapori na čelu. Odpeljali so se v Mostje k spomeniku pod vodstvom članov OK LMS. Pred spomenikom v Mostju je bila kratka komemoracija z nagovorom o uporniškem, revolucionarnem duhu, vplivu in borbi Lackove čete. Mladinci so položili pred spomenik vence, ko je sekretarka LMS Lojzka Zelenikova končala nagovor. Po vrnitvi iz gozdiča Laze, kjer se je borila in izkrcavala 8. avgusta 1942 v borbi Lackova četa, so se vsi podali še k Toplakovim na ogled bunkerja. Janža Toplak je mladini pripovedoval o

Od gostov so prišli na sejo: državni podsekretar za finance, zvezni poslanec Zoran Polič, Alojz Grobelnik, podpredsednik OLO Maribor, Edi Zorko, podpredsednik Okrajne zadrzne zveze Maribor, Ivan Alt, predsednik občine Lenart, Slavica Zemljčič, major JLA, Rud, Lec in Jože Klep, ptujska borca in aktivista in drugi, ki jih je uvodoma pozdravila predsednica OLO Lojzka Stropnikova. Ona je začela in vodila sejo ter imela kratek nagovor. Navzočim je sporočila pozdrave zveznega poslanca dr. Jožeta Potrča, ki se ni mogel udeležiti praznovanja zaradi bolezni. Pismeno je čestital tudi predsednik občine Celje, ki je bil zadržan in ni mogel priti v Ptuj. S seje je odneslo pet delegacij odbornikov lovorjeve vence pred plošče in spomenike borcev v Ptuj in Mostju.

»Tudi naša občina bo izpolnila petletni plan v štirih letih in tako dokazala, da povečuje gospodarsko dejavnost hitreje kot smo jo predvidevali. Sorazmerno veliko skrb smo posvetili izboljšanju družbenega standarda. Stalno izboljšujemo k'olske in zdravstvene prilike, pripravljamo razne oblike servisnih služb za zaposleno ženo, prav tako pa z lastnimi sredstvi že dolga leta rešujemo problem oskrbe mesta s pitno vodo. Prav zaradi raznih uspehov in brige za našega delovnega človeka se je znatno dvignil narodni dohodek na prebivalca, kar priča, da postaja naš delovni človek vedno bolj produktiven in da prejema s tem vedno večja osebna in družbena sredstva. Ob koncu svojega nagovora je čestitala vsem odbornikom in občanom za praznik in predlagala za dr. Potrča sledečo brzojavno če-

ZAHVALA

Občinski ljudski odbor Ptuj se zahvaljuje vsem gospodarskim organizacijam, zavodom in ustanovam ter družbenim organizacijam za ves trud in prizadevanje v zvezi z uspehim praznovanjem drugega občinskega praznika, gostom in občanom pa se zahvaljuje za polnoštevilno udeležbo pri vseh slovesnostih ob tem prazniku, ki je bil mogočna manifestacija napredka v našem kmetijstvu in visoke socialistične zavesti občanov iz ptujske občine.

OBČINSKI LJUDSKI ODBOR PTUJ

Nekaj odmevov na občinsko praznovanje

iz govora tovariša Zorana Poliča

(Nadaljevanje s 1. strani)

Polno zavarovanje za kmečkega ljudstvo

Da bi omogočili našemu delovnemu človeku, predvsem danes tudi našemu kmečkemu delovnemu človeku, da bi v miru, brez bojazni opravljalo svoje delo za svojo bodočnost, pristopamo k nadaljnjim meram, ki naj to sigurnost našega kmečkega delovnega človeka ustvarijo. Pristopamo k zavarovanju kmečkega prebivalstva. Tudi na našem območju so že podvrže more, uvedeno je že to zavarovanje, ki sicer v prvih dneh še ne more dati pozitivnih rezultatov. Ne moremo še dati polnega zavarovanja, toda mislim, da ne bo preteklo mnogo let, ko bo tudi naš kmečki delovni človek polno zavarovan, to se pravi, zavarovan tudi za starost, ko ne bo več treba skrbeti, kaj bo na stara leta, temveč bo lahko mično rekel: za moja stara leta skrbi skupnost, kateri sem jaz živel vse svoje delo, vse svoje življenje in sem prispeval, da se je proizvodnja te skupnosti dvignila na višjo raven, ki danes odgovarja potrebam delovnih ljudi.

Posebej je poselec tov. Polič govoril o cenah, o škodljivem nujanju cen, o možnem znižanju cen, o kmetijski in industrijski proizvodnji.

Več strojev, več uspehov

Vsak dober gospodar, vsak deloven človek mora danes dobro premisliti, za kaj bo porabil denar. In če je tako, potem se moramo boriti, da bo za denar, s katerim razpaga, tudi lahko razpolagal za vso robo, ki mu je potrebna za življenje. Zato naj bo praznik naših delovnih ljudi tudi zaključek, da se bomo odločno borili za večjo proizvodnjo in s tem za znižanje cen. Če pa govorimo o kmetijstvu, pomeni za žetj cene predvsem likvidirati vse ono staro, kar je danes korakalo tu pred nami. Ne več plug s kravo, ne več plug s konjem, temveč mehanizacija, vsi ti močni stroji, ki je delajo po vseh naših zadrugah in potrjujejo: »Ne tri sto ljudi, en sam stroj bo v istem času opravil vse to delo.« To je danes bodočnost za našega kmečkega delovnega človeka. To pomeni manj dela, pridobiti nove možnosti za izobraževanje, za kulturno življenje tudi za našega kmečkega človeka. Mislim da ni človeka, ki ne bi hotel manj delati, kulturno živeti, se več zabavati in več čitati ter se pečati z drugimi stvarmi. Zato stroje v naše kmetijstvo, agrotehnične mere v naše kmetjstvo. To mora biti zaključek tistih, ki bodo postavljali načrte za našo bodočo petletko. Napis, ki smo ga videli danes na enem izmed strojev: »VEČ STROJEV, MANJ TRUDA, MANJ TRPLJENJA«, mora biti parola, ki jo morajo poznati vse naše zadruge, vsa naša posestva. Prav po tem, da se bori danes Jugoslavija za dvig našega delovnega človeka, da mu kaže pot, da se ne boj tega, da bo tudi kmečki človek presvetljen, kakor se je bila stara Jugoslavija, je danes Jugoslavija znana po vsem svetu. Znana je po tem, kako razvija, dviga svojo proizvodnjo, posebej pa še kmetijsko proizvodnjo. In ker ljudje vedo, da je to socializem, ki ga ustvarjamo, prihajajo k nam v Jugoslavijo, zato jo gledajo, zato občudujejo in zato hočejo države v svetu korakati po isti poti, kakršno kaže danes Jugoslavija.

Po tolnaženju o dogodkih v svetu, o V. kongresu SZDLJ in zgledeh Jugoslavije, kako se je treba boriti za mir in svoboda, je tov. Polič nadaljeval:

Naš zgled in pomoč afriškemu narodom v borbi za svobodo

Če hočemo dalje ustvarjati boljše življenje, višji standard delovnega človeka pri nas, moramo z vsemi silami delati za mir, se boriti za mir in želimo, da živi vsakdo prijateljsko z nami, ki spoštujemo mir in se bori zanj. Ko so prihajale defegacije predvsem iz afriških držav na naš peti kongres Socialistične zveze, smo lahko živo občutili, kaj pomenijo simpatije za Jugoslavijo, hkrati pa tudi, kaj pomeni borba zoper imperialiste. In misim, da nam mora biti priznanje teh številnih defegacij na našem kongresu za naše uspehe in za našo borbo nadaljnja izpodbuda, da bomo pomagali vsem tem narodom, vsem tem državam, da bodo čimprej dosegli svojo svobodo. Kajti samo njihova svoboda pomeni tudi mir za nas.

Če hočemo začutiti mir v svetu, potem lahko to storimo samo socializem. Borba za socializem v vsem svetu pomenja danes osnovno postavko v borbi vseh narodov in sil v svetu. Deklaracijo ne bo na vsej zemlji, po tem našem skrom-

dem planetu izgrajen socializem, tako dolgo moramo biti vedno budni, pred sovražniki socializma, pred sovražniki mira.

Po govoru o naprednih silah v kapitalističnih državah, o naši podpori tudi tem silam, o naših težavah in o skrbi za boljše življenje delovnega človeka je tov. Polič nadaljeval:

Nimamo posluha za podtikanja sovražnikov

To še danes med nami na protniki, sovražniki, ki skušajo zavirati naše delo. Ne mirujejo in danes, ko vidijo, da ne morejo ustaviti koraka socializma, ki ga gradimo pri nas, skušajo škodovati z raznimi podtikani, lažnimi vestmi itd. Zadnja vest: denar se zamenja. Hitro kupujte robo! To govorijo danes naši sovražniki zato, ker bi radi zmedli naše ljudi, ker pozabljajo, da ustvarja vrednost našega dinarja naš delovni človek. Če se je vrednost njegovega dela zmanjšala, se bo zmanjšala tudi vrednost dinarja. Toda če verujemo našim uspehom, ki govore o tem, da smo v zadnjem letu izpolnili predvideni načrt povečane proizvodnje, povečane storilnosti, da smo ga celo presegli, potem je vrednost dela našega delovnega človeka povečana. To se pravi, da bo vrednost našega dinarja povečana, ne pa zmanjšana in zato je treba vsakomur reči: »Proč ti, ki tako govoriš, da bi nas zavedel, da bi poslabšal našo delovno storilnost! Hočemo delati, hočemo delati več, ker hočemo ustvariti večjo vrednost, srečnejšo bodočnost našemu delovnemu človeku! Tistim, ki hočejo na tak način vnesti zmedo med naše vrste, je treba reči, da med nam zanje ni mesta. Če bodo prišli s takimi in podobnimi vestmi, jim je treba reči, da za take vesti nimamo posluha, ampak samo za tiste, ki nam govorijo, kako moramo izboljšati svoje delo, kako moramo povečati proizvodnost svojega dela, kako moramo s tem izboljšati življenjske pogoje našemu delovnemu človeku. To se pravi, naš delovni človek ne sme nasediti lažnih vestem, temveč mora odločno in potensno odgovoriti takemu, ki bi hotel zavirati naše delo. V tem smislu je govoril tudi naš peti kongres SZDLJ, da je treba s posepenim tempom graditi naše gospodarstvo, da je treba pod vodstvom ZK da je graditi socializem pri nas.

In končno je poselec Polič govoril o SZDLJ kot ljudskem pokretu, o sodelovanju in soddoločanju ljudstva na vseh področjih

Nimamo posluha za podtikanja sovražnikov

To še danes med nami na protiki, sovražniki, ki skušajo zavirati naše delo. Ne mirujejo in danes, ko vidijo, da ne morejo ustaviti koraka socializma, ki ga gradimo pri nas, skušajo škodovati z raznimi podtikani, lažnimi vestmi itd. Zadnja vest: denar se zamenja. Hitro kupujte robo! To govorijo danes naši sovražniki zato, ker bi radi zmedli naše ljudi, ker pozabljajo, da ustvarja vrednost našega dinarja naš delovni človek. Če se je vrednost njegovega dela zmanjšala, se bo zmanjšala tudi vrednost dinarja. Toda če verujemo našim uspehom, ki govore o tem, da smo v zadnjem letu izpolnili predvideni načrt povečane proizvodnje, povečane storilnosti, da smo ga celo presegli, potem je vrednost dela našega delovnega človeka povečana. To se pravi, da bo vrednost našega dinarja povečana, ne pa zmanjšana in zato je treba vsakomur reči: »Proč ti, ki tako govoriš, da bi nas zavedel, da bi poslabšal našo delovno storilnost! Hočemo delati, hočemo delati več, ker hočemo ustvariti večjo vrednost, srečnejšo bodočnost našemu delovnemu človeku! Tistim, ki hočejo na tak način vnesti zmedo med naše vrste, je treba reči, da med nam zanje ni mesta. Če bodo prišli s takimi in podobnimi vestmi, jim je treba reči, da za take vesti nimamo posluha, ampak samo za tiste, ki nam govorijo, kako moramo izboljšati svoje delo, kako moramo povečati proizvodnost svojega dela, kako moramo s tem izboljšati življenjske pogoje našemu delovnemu človeku. To se pravi, naš delovni človek ne sme nasediti lažnih vestem, temveč mora odločno in potensno odgovoriti takemu, ki bi hotel zavirati naše delo. V tem smislu je govoril tudi naš peti kongres SZDLJ, da je treba s posepenim tempom graditi naše gospodarstvo, da je treba pod vodstvom ZK da je graditi socializem pri nas.

In končno je poselec Polič govoril o SZDLJ kot ljudskem pokretu, o sodelovanju in soddoločanju ljudstva na vseh področjih

Veličastna kmetijska manifestacija

voziilih, v narodnih nošah, z vaškimi godbami itd.

Splošno mnenje desetisočglave množice je bilo, da po vojni še ni bilo v Ptujju tako veličastne in močnejše povorke in da je bila to dolgočasna in neuporabna manifestacija, ki krepko prekaša vse dosedanje. Še lepši vtis na gledalce je naredila povorka zaradi tega, ker so bili vsi stroji vese čas v obratovanju.

Med povorko so preletavala mesto športna letala našega »Aerokluba«, kar je dajalo slovesnosti svojstven pečat.

Za dobro organizacijo in nemoteno delo je pripravljali odbor kmetijske povorke organiziral tudi dobro rediteljsko in kurirsko službo. Glavni reditelj in kurirji so bili motorizirani tako da se je situacija na sam dan povorke takoj in hitro razvijala in reševala. V predpripravih na povorko je odbor točno odredil zborna mesta za posamezne udeležence povorke. Zato se je povorka razvila ob točno določenih urah. Največji problem je bila reorganizacija povorke, ker so ptujške ulice prekratke za tako dolgo povorko. Spretnim organizatorjem je uspelo rešiti ta problem in povorka se je odvijala v najlepšem redu.

Po končani povorki se je večina strojev, predvsem težja mehanizacija zbrala na Trgu svobode, na Srbskem trgu, Živilskem trgu in pa od železniškega prelasa po Trstenjakovi in Lackovi ulici.

Ob dobri organizaciji ne smemo pozabiti še na stalno dežurno službo, ki bi poskrbela za slučajne nezgode, ki se lahko pripetile med povorko, saj so bili stroji v polnem teku. Na razpolago je bil rešilni avto z dežurnim zdravnikom in tudi veterinar. Vendar pa zaradi dobre organizacije ni bilo nobenih poškodb ali drugih nevarnosti.

naše družbene dejavnosti in je zaključil svoj govor z besedami:

Veselo na delo za še lepše dni

Zato, tovariši in tovarišice, ne samo peti kongres, ne samo navodila, ki nam jih daje ZK, temveč predvsem naše možnosti, naši načerti, ki si jih postavljamo ob občinskih praznikih, nam morajo biti najbolj živa izpodbuda za nadaljnje delo, za doseganje nadaljnjih uspehov. Če se bomo čez leto dni zopet našli na občinskem prazniku v Ptujju in si rekli, dosegli smo take in take uspehe, prvo povodovij narodni dohodek, si bodo delovni ljudje ponosno čestitali in rekli: »Do svojega občinskega praznika, ki nosi ime našega velikega borca Lacka, smo storili vse, kar smo mogli, in s tem tudi dosegli največ, kar smo mogli. Ustvarili smo vse pogoje, ki so potrebni za lepše življenje.« Če bomo tako storili vsi, če bomo vsi ob občinskih praznikih zagotovili, da hočemo storiti vse in največ, kolikor moremo, potem ni več daleč dan, ko bomo lahko vsemu svetu razglasili, da je socializem v Jugoslaviji zgrajen za to, da se vsakemu našemu delovnemu človeku dobro godi, mnogo boljše, kot se mu je godilo pred letom dni, in prav gotovo daleč boljše, kot se mu je godilo pred vojno ali še pred 15 leti.

Tovariši in tovarišice, še enkrat čestitaj, resnično čestitaj za vaš občinski praznik in želim, da bi se prihodnje leto našli s še večjimi uspehi, s še večjo mehanizacijo in z večjo proizvodnjo na skupnem zborovanju.

Z zaključno besedo predsednice Stropnikove je bilo končano tudi zborovanje. Po njem se je množica razšla po lokalih po Ptujju, na grad in na veselični prostor pri Mladiki, kjer jih je gostilo podjetje »Slovenske gorice« z vsemi pripeljki. Celo nedeljsko popoldne in pozno v noč je bilo tukaj veselo kot je bilo vedno ob gospodarskih razstavah. Mnogi občani, so v veselju praznovali praznik občine v Ptujju.

Nagrade zaslužnim pri graditvi vodovoda

V ponedeljek, 8. avgusta 1960, dopoldne je bila v dvorani na magistratu razdelitev petih umetniških slik kot nagrad inž. Valentinu Drčarju, ki je izdelal glavni projekt za ptujski vodovod, inž. Samu Jarecu, projektantu ptujске kmetijske, Branku Bartolu, šeru

režijskega odbora za graditev vodovoda, Jožetu Petroviču, direktorju zavoda za komunalno dejavnost v Ptujju, in Angelici Spendja, nameščenci pri zavodu za komunalno dejavnost Ptuj, 21 delavcev je prejelo denarne nagrade. Nagrade je razdelila predsednica L. Stropnikova. Prisoten je bil tudi Janko Vogrinec, sekretar občinskega komiteja ZKS Ptuj.

Otvoritev vodovoda in mestne pralnice

Okrog 10. ure istega dne je bila na Slovenskem trgu otvoritev vodovoda in mestne pralnice stanovanske skupnosti Ptuj. Tudi to slovesnost je začela in vodila predsednica Lojzka Stropnikova. Pozdravila je goste iz Ljubljane in Maribora inž. Drčarja, inž. Jarca, inž. Senica, dr. Tomažiča, dr. Korrena, Milana Hreščaka, Draga Petrovarja, majorja Bauka in ptujске poslance, predstavnike oblasti in organizacij ter društev. O povojnih prizadevanjih in uspehih ptujске občine ter o komunalnem izboljševanju Ptujja in skrbih za zgraditev vodovoda je govoril sekretar občinskega komiteja ZKS Janko Vogrinec, prejšnji predsednik občine, o tehnični strani gradnje samega vodovoda pa je go-

voril Jože Petrovič. Po končanih govorih je odšel del predstavitvosti in gostov s tov. Vogrinecem na čelu v Skorbo k vodovodni postaji, kjer so bile spuščene v pogon črpalne naprave, drugi gostje in predstavniki pa so odšli v novo, sodobno urejeno mestno pralnico. Predsednica občine Lojzka Stropnikova je prebrala trak in odprla pralnico. Po pozdravu navzočih in zahvali kolektivom in občini, ki so pripomogli k ureditvi pralnice, je predsednik stanovanske skupnosti Stane Horvat povabil navzoče, naj si ogledajo prostore in naprave.

Prvič v Ptujju gasilska vaja z vodo iz vodovoda

Na znak sirene se je množica z vseh strani mesta zopet zgrnila na Slovenski trg ter je bila pričča gasilske vaje z vodo iz hidrantov novega vodovoda. Gasilci iz Ptujja so napravili z vodnimi curki piramido nad Slovenskim trgov in nikogar ni spravilo v nevoljo, če ga je mogoče zmočil umeten dež. Gostje in predstavniki so po gasilski vaji odhitali še k rezervarju na Panorami, kjer so se prepirčili o normah delovanja vodovoda in črpač v Skorbi. Slednjč so se še pogovorili s predsednico občine

Stropnikovo in s sekretarjem Vogrinecem, ki je veliko pripomogel k sedanemu stanju vodovoda, o vsem bodočem delu. Inž. Drčar je ob tej priložnosti dejal, da so pri vodovodu dela leta in leta v teku in da bo delo od sedanega stanja vodovoda 7000 m cevi, 60 priključkov zavodov in gospodinjstev hitro potekalo. Število priključkov se bo iz dneva v dan večalo.

S tem je bil tudi konec slovesnosti drugega dne občinskega praznika, če ne omenjamo še skupnega kosila na gradu in pri Roziki.

Za vse slovesnosti ob tem praznovanju je treba priznati, da so bile kratke in prijetne ter dobe občinske in ob unodnem vremenu. Na njih smo videli predstavnike in goste ter množico, ki je bilo vedno za napredek in razvoj Ptujja in ptujске občine. Vsi ob praznikih po defu radi pristušnje govorom predstavnikov in njihovi priznanjem ter pohvalam za vse dosežene uspehe.

Za vse pripravne na praznik je zaslužil pripravilni odbor priznanje vse javnosti, enako pa vsi sodelujoči, katerim je v zelo veliki zahvali. Slednjič so se še pogovorili s predsednico občine

Tudi gospodar Duval

JE GLEDAL NEDELJSKI SPREVD

Med nedeljsko revijo kmetijskih strojev so reditelji za kako uro zaprla za druga vozila vse dohode k novi cesti od železniškega prelaza do mosta. Tako se je v tem času nabrala na obeh straneh dolga kolona avtomobilov, avtobusov in drugih vozil. Med njimi so bili tudi avtomobili tujih turistov, ki so šele prihajali k nam iz mariborske smeri in so bili namenjeni proti Zagrebu in še dalje, po Ormoški cesti pa so se nekateri turisti že vračali.

V začetku je bilo med njimi nekoliko nestrpnosti, češ, kakšen pa je to red, da se moramo na lepem ustavljati in zapravljati čas. Kaj se je le zgodilo, avstroča ali kaj? Na obeh straneh ceste,

koder se je pomikal sprevid, so se nabrale velike množice kakor že dolgo ne, tako da potniki, ki so morali čakati, niso dobro videli, za kaj gre. Ker pa se predhod dolgo ni odprl, so nekateri le stopili s svojih vozil, da bi pogledali, kaj se godi.

Bila sta dva Francoza, on in ona, gospodar Duval iz Lyonsa in soproga, pa tudi drugi: nekaj Avstrijec in Nemcev. Moralj so čakati, da se je mimohod končal, in hoče-noče gledati revijo do kraja.

Stal sem v bližini in nehoti prestrgeli nekatere stavke, ki sta jih izmenjavala med seboj gospodar in gospa Duval.

»Čudovito, od kod toliko te

„To ni propadanda, to so dejstva!“

Goldinar ali rajni je bila denarna enota stare avstro-ogrske države, pod katero smo spadali tudi mi Slovenci. Samo, da so nas takrat najrajši imenovali po pokrajinah: Štajerci, Kranjci, Primorci, Korošci.

»Vrgel sem na mizo goldinar in pijače in jedi je bilo, kolikor si hotel. Za krajcar si dobi vžgalice, za pet krajcarjev si si kupil južino.« In tako dalje. Tako slišiš še danes starega strica, ki je bil v stari Avstriji še mlad. Tega pa ta očka ne pove, kako si je ta goldinar ali krajcar zaslužil. Ne pove zato, ker vidi človek svojo mladost le v najlepši luči. Takrat je bil ta stari stric tudi zaljubljen. Danes so mu to dalni, lepi spomini...

Ali pa stara Jugoslavija, Stara »gnila« Jugoslavija. V pogovoru s človekom, zaverovanim v stare (zanj mlade) čase smo prva leta po osvoboditvi, ko nam res še ni šlo predobro, ko smo se trudili pri obnovi in prvih začetkih socialistične graditve, večkrat čuli besedo »gnila Jugoslavija«. Aktivisti in politični delavci so stari Jugoslavočji z vso pravico imenovali tako, ker je bila res gnila, skorumpirana, napol kolonialna država. Reakcija, ki je nekaj časa še vedno upala, da se ji morदा le povrne izgubljena oblast, danar in ugled, je imenovala to državo s posebnim ciničnim naglasom, češ: »Le imenujte jo gnilo, ampak v tej gnili državi smo živeli stožkrat bolje kot danes.«

Danes se vprašujemo, kdo je v starih časih živel stokrat bolje. Vsi vemo, kdo. Saj jih je bila le peščica. Kako pa so živeli ostali?

Take in podobne misli so se mi porajale, ko sem v nedeljo do-

poilne gledala v Ptujju sprevid najmodernjših kmetijskih strojev skozi mesto.

Živo sem se spominjala svojega otroštva, ko sem zagledala v sprevidu za modernim kombajnom, ki žanje, mlati in veje, neboljene mlatiče, ki so mlatili žito še po starem na cepe. Za tešim traktorjem z večbrzdanim plugom pa je stopal orač, ki je ponazarjal oranje s primitivnim plugcem in kravjo vprego. Ubogi kravic st vlekl starinško oradlo z vdano potrpežljivostjo, ki lepo simbolizira trpljenje in garanje našega kmetiča iz polpreteklega dobe.

Spomnila sem se, kako je bilo ob dnevih oranja pri nas doma. Kot dvanajsetletna deklica sem s šibo v roki priganjala domači kravici, oče pa se je potil pri ročicah. Zemlja je bila težka, flovnata, kravic st bili šibki, nevaženjani dela, ker sta vsa zimo stali v hlevu. Očeta je oralo zaganjalo sem in tja, kravic pa sta se vsak trenutek ustavljali, belo gledali in moleli jezik iz gobcev. Oče je vplil nad živinčev in klet... Izmučeni kravici nam nato več dni nista dali dovolj mleka.

Prišla sem v mesto, da si ogledam revijo kmetijstva v naši ptujski občini. Po resnici vam povem, da nisem pričakovala kaj posebnega. V krogu mojih znancev razpravljamo včasih o izgradnji našega kmetijskega gospodarstva: o mehanizaciji, o hektarskem donosu, o italijanski penicili, o silaži, o živinorejji, o kooperaciji. Beremo članke in gledamo slike o vsem tem. Statistike in diagrami nam prikazujejo napredek iz leta v leto. Pa mi pravi sosed, neverni Tomaž: »Le navdušuj se, le do-

mehanizacije, teh kombajnov, traktorjev! To je malo provincialno mesto. To je bila še pred leti, ko sva zadnjič obiskala Jugoslavijo, zaostala agrarna dežela.«

»Poglej, pogled, Jean, to mladino na vozilih, te postavne fante in dekleta!«

»Da, Brigitte, brhke so. Zdalj pa si pogled, kako znajo prikazati kontraste: tu kombajn, tam starinski plug z živalsko vprego, tu preteklost, tam sedanjost in perspektivni pogled v prihodnost.«

»Poglej, pogled, Jean, in še ni konca. Zdalj so se začeli pomikati z one ulice. Tudi mozne stroje že imajo, perutninarstva farne. Humoristi pa so! Glej, eden pred stavlja menda kloradrskega hrošča. Seveda, to je kloradski hrošč, ha, ha...«

Stopil sem bliže k njima in jim boljše pomenil to in ono, zato sta se mi tudi predstavila. Ko se je sprevid končal, sta se pričrčno poslovila. Gospod Duval mi je krepko stresel roko in dejal: »Čestitam vam, Jugoslavočji. Progres na vsej črti, napredek! Ko se vrnem v Lyon, bom napisal o tem članek. Au revoir! Na svidenje!«

casuz in nam prerokuj tako imenovano lepšo bodočnost. Papir je potrepljiv. Jaz jim niti pol ne verjamem. Propaganda...«

Sosed je stal v nedeljo s skupnino vaščanov nedaleč od mene in vztrajal, dokler ni šlo zadnje vozilo mimo. Po končanem mimohodu in zborovanju na Trgu mladinskih brigad sem se pridružila sosedu na zabavišču pri Mladiki. Ob kozarcu vina in prigrizki sva govorila o vsem, kar sva videla. Za sosedja pa tudi zame je bilo vse skupaj pravo doživljenje. Rekla sem mu: »Kaj praviš k vsemu temu? Propaganda?« Odgovoril mi je: »Ne zameri, da sem te včasih pri debati nekoliko zasmehljivo zavrsela. Nisem nazadnjak, ti to veš, ali vse, kar vidim in slišim sprejemam kritično. To, kar sem videl danes, mi je dalo vero, da res napredujemo. Nisem pričakoval kaj takega. Tle kombajni, traktorji, sejalniki, okopalniki, kosilni stroji, škropilnice itd., potem lepa živina, molzni stroji in sploh vse, kar smo videli pri raznih panogah našega kmetijskega gospodarstva, vse to je napravilo na gledalce in tudi name najgloblji vtis. Današnja revija je menda dokončno preprčala ljudi, da bo treba v kratkem opustiti staro in začeti gospodariti po novem, tačo kakor se nam je danes pokazalo.«

»Me vesel, sosed, da deliš svoje mnenje z menoj. To niso več

(Nadaljevanje na 4. strani)

sektorja pa KZ »Hajdina«. Nato so sledila KG »Ptujsko polje«, KG »Haloze«, nato KZ Markovci, KZ Podlehnik, KZ Moškajnci, perutninarska farma v Izgradnji, KZ Cirkulane in KZ Videm.

Zaradi izredno lepe pripravlenosti vseh podjetij je bilo zelo težko določiti najboljšega v povorki, zato je upoštevala komisija tudi ostale faktorje kot revolucionarnost, napredek v razvijanju socialističnih odnosov na vasi, v proizvodnji itd.

Za lepo pripravljen prikaz svoje dejavnosti zaslužijo vsekakor še

posebno pohvalo posestvo »Ptujsko polje«, Gozderska poslovna zveza, Opekarna Zabajak, predvsem pa Tovarna dušika Ruše, ki je v zvrno prikazala naščino proizvodnjo. Tudi kmetijska šola iz Turnišča je zelo lepo prikazala svojo dejavnost. Vsekakor pa smo dolžni zahvalo vsem tistim, ki so sodelovali v povorki in z vestrno, in požrtvovalno pripravljenim sponzorom napravili tako prijetno vzdušje, ki je dalo našemu občinskemu prazniku svojstven pečat.

Občinski praznik v slikah

STOLPEC LEVO:

Mladina pri spomeniku Lackove čete v Mostju

Gostje in predstavniki na tribuni med množdom spreveda

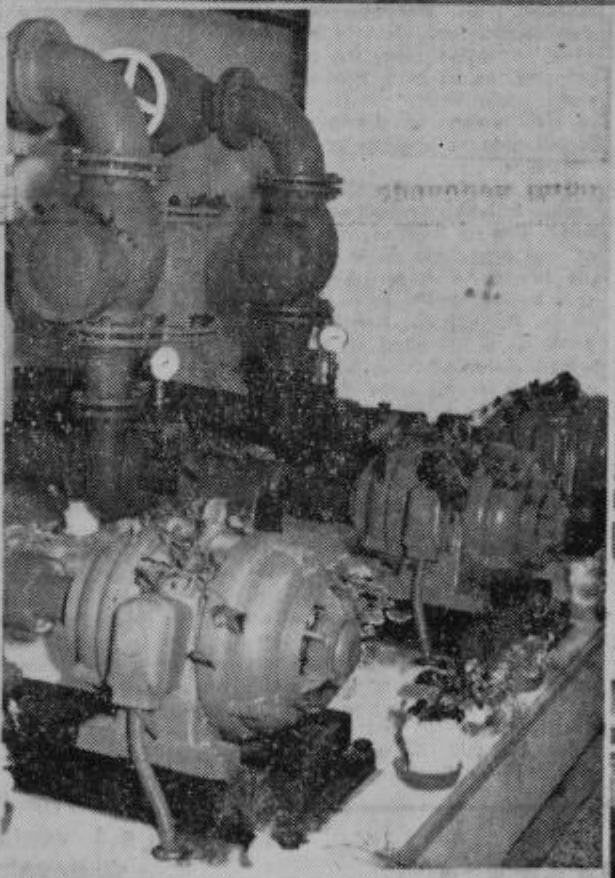
Množica na trgu MDB pred zborovanjem in govocom Zorana Peljca

Sprevod po Kriemljevi ulici

Lojzka Stropnikova ob otvoritvi nove pralnice

Janko Vogrinc in gostje v strojnici vodovodne postaje po otvoritvi vodovoda

Del množice na Slovenskem trgu med gasilsko vajo

SREDNJI STOLPEC:

Prikazujemo javnosti naše uspehe v kmetijstvu

Traktor s prikolico KG »Haloze«

Hideavlični kopalnik s priklojučki

Črpalke vodovodne postaje v Skorbi

Gasilska vaja z vodo iz hidranta

Del množice po ogledu nove pralnice

STOLPEC DESNO:

Kombajn KG »Kidričevos«

Mehanizacija izpodriva vprežno sžo

Buldozer Kmetijske strojne postaje Ptuj

Traktor z mlatnico — pojav v večini vasi

Nekdanje trpljenje pri mlačvi

Nagrajeni graditelji vodovoda

V cezevoarju na Panoramni vse v redu

Foto:

JOŽE VRABL

STANKO KOŠI

Iz naših mest, hlevov in vasi

Ob začetku priprav za jesensko setev

Sele nekaj plodov letošnjega leta smo opravili in že stojimo pred novo nalogo — jesensko setevjo.

Z jesensko setevjo začne naš poljedelec novo gospodarsko leto, zato je izredno važno, kako bo začel. Sredi velike bitke za obnovo našega kmetijstva in dvig kmetijske proizvodnje ima začetek novega gospodarskega leta še večji pomen, saj gre za to, da ustvarimo osnovo za proizvodnjo našega kmetijstva v prihodnjem letu.

Kmetijske zadruge kot ves družbeni sektor že uspešno rešujejo velike gospodarske naloge. Tudi za letošnjo jesen imajo zadruge in razumljivo tudi kmetijska gospodarstva postavljen svoj plan setve, ki seveda ne sme ostati le na papirju. Poleg žit, visokorodnih in domačih sort bodo sejali tudi industrijske rastline, saj so le te za našo prehrano kot tudi za industrijo izrednega pomena. Na območju naše občine, kjer so za to prilike dane, bomo sejali oljno repico in to zaradi maščob, ki so nam nujno potrebne. Ker smo sredi velike bitke za dvig živinoreje, smo sejali tudi čim več krmnih rastlin. Brez zadostne količine dobrih, očisteni in razkuženih semen seveda ne bomo

dobro sejali. Le kvalitetno seme nam bo prineslo v borbi za povečanje hektarskih pridelkov zaželjene uspehe.

Da bomo izkoristili čimveč jesenskih del strojno, je razumljivo. Traktorsko oranje, setev s stroji, je predpogoj boljšega pridelka. Globoko zimsko oranje ne moremo dobro izvesti z navadnimi plugi in z živališko vlečno silo. Vemo pa vsi da je globoko zimsko oranje tolikega pomena za večanje hektarskega pridelka, da ga ne smemo opustiti.

Med setevne priprave spada tudi preskrba z zadostnimi gnojili. Teh ne sme primanjkovati. Njih uporaba mora biti smotrna. kajti le takrat so gnojila rentabilna. Zadrugi sveti kmetijskih združb bodo morali na svojih sejah razpravljati, kako bodo opravili čimboljšo jesensko setev na svojem območju. Z vsimi pripravami pa seveda ne smemo odlagati. Ne smemo čakati, da bi nas prehitelo delo, še preden bi se na njo dobro pripravili.

Ing. EGON ZOREC

Nadaljujmo s tradicijo udarnih brigad

V soboto, 30. julija, sta prenehali z delom obe ptujski mladinski delovni brigadi, ki sta mesec dni gradili ptujski vodovod in avtomobilsko cesto pri Lenartu. Obe brigadi sta bili tritkrat udarni in enkrat posebno pohvaljeni. Brigadi sta dosegli na delovišču izredne rezultate. Notranje življenje je bilo odlično organizirano. Velika slabost ptujске občine za brigade je navdušila vse brigadirje. Slovo ptujskih brigadirjev je bilo izredno prisrčno.

V soboto, 30. julija, je bil na živiliškem trgu v Ptuj savnosten sprejem dveh ptujskih mladinskih delovnih brigad, ki sta mesec dni gradili novo avtomobilsko cesto pri Lenartu in ptujski vodovod. To sta bili srednješolska MDB »Jože Lačkog«, ki se je vrnila trikrat udarna in enkrat posebno pohvaljena, in študentska MDB »Jože Lačkog«, ki je dosegla enake uspehe. Najprej so se razdelili po ptujskih ulicah brigadirski kvarti študentske brigade, ki je na glavnem trgu pričakala brigadirje od Lenarta. Na slavnostno okrašen tribunski so se zbrali najvišji ptujski funkcionarji, ki so pričakali obe brigadi. Najprej je predsednik občinskega komiteja LMS v Ptuj proglasil za tretjič udarno in prvič posebno pohvaljeno študentsko MDB, ki je gradila ptujski vodovod, nato pa so se od brigad poslovili zastopniki ptujске občine in občinskega odbora ZKS. Končno sta se brigadama zahvalila za vestnost in požrtvovalnost še dva komandanta, ki sta vodila brigadi. Celotno svečanost so izpopolnjevali brigadirski kvarti, ki so pritegnili pozornost množice ptujčanov.

Brigadi sta delali zares vzorno. Tudi največji pesimisti, ki so trdili, da je to delo pretežko za mladino, so morali priznati, da so bili v zmoti. Brigadi sta imeli polne delavske norme, koroške imajo starejši in rutinski delavci, pa so jih daleč presejali. Če ne bi bilo tistih nesrečnih žaljev v prvih dneh, bi bili rezultati še mnogo lepši.

Srednješolska brigada je dosegla povprečno normo 127 odstotkov, kar je zelo lep uspeh in tem pomembnejši, ker je bilo v brigadi največ brigadirjev med 16. in 17. letom starosti. Tudi študentovska delovna brigada, ki je pritegnila v svoje vrste nekaj srednješolcev iz Koroške in Bos-

ne, je dosegla izredne rezultate, saj je pri celo težkem delu dosegla 150 odstotkov. Posebno se je izkazala v zadnji tretjini, ko je dosegla zavidljivo povprečje 245 odstotkov. Z delom obeh brigad so bili vsi zelo zadovoljni, saj sta dokazali, da sta bili sposobni nadaljevati svetlo tradicijo ptujске mladine, ki se je vedno vračala z mladinskih delovnih akcij kot najboljša.

Srednješolska brigada se je pri Lenartu zelo dobro uveljavila, saj si deli v končni razvrstitvi drugo mesto z murško brigado. Za mlade brigadirje iz gimnazije je to vsekakor najboljši uspeh. Notranje življenje so imeli dobro organizirano. Kulturno-prosvetno in ideološko-politično delo je bilo na višini in ravno temu se morajo zahvaliti, da so se v končni razvrstitvi tako dobro uveljavili. Kar se tiče higiene in discipline, pa so bili med najboljšimi brigadami v naseju.

Tudi o študentski MDB »Jože Lačkog« bi lahko napisali samo najlažje. Bila je odlično organizirana, vse brigadirje pa je presenetila izredna skrb ptujске občine, ki je brigadi nudila zares vse najboljši. Brigadirji s Koroške in iz Bosne so si bili edini, da v takšni brigadi še nikoli niso bili, »koraj vsi pa so izrazili željo, da bi drugo leto zopet prišli v Ptuj. Mladina upa, da bo občina tudi drugo leto izkoristila to dobro voljo in zopet organizirala brigado, ki bo delala v Ptuj. Klub ptujskih študentov se že sedaj obvezuje, da bo zopet prevzel vso organizacijo. Upamo, da bomo tudi drugo leto pričeli uspešnim delu brigad, ki bodo v počitnicah oživljale Ptuj. Ta je ostal v najlepšem spomnu vsem tistim koroškim brigadirjem, ki so ga prvič videli. S solzami v očeh so se poslavljali na ptujski železniški postaji in za trdno obljubili, da pridejo drugo leto zopet v Ptuj.

Perspektive zdravstvene službe

Če želimo govoriti o perspektivah tencenske zdravstvene službe v ptujski občini, moramo upoštevati predvsem sedanje stanje zdravstvene mreže, zdravstveno stanje prebivalstva in tudi zdravstvenega osebja.

Občina Ptuj obsega 64.487 ha, na katerih živi 63.094 prebivalcev. Na tem območju poslujejo Zdravstveni dom v Ptuj, Zdravstveni dom v Kidričevu, Zdravstveni dom v Kobiljah, Zdravstveni dom v Majšperku in Cirkuhanah, dve pomožni ambulanti v Podlehniku in Juršincih, železniška ambulanta v Ptuj in okrajna splošna bolnišnica v Ptuj.

Centralna zdravstvena ustanova v Ptuj naj bi v glavnem poslovala za prebivalce mesta Ptuja, ki šteje z ožje okolice 8820 ljudi, in prebivalce devetih krajevnih uradov: Desternik, Grajena, Markovci, Rogoznica, Videm, Trnovička vas, Goršnica in delno Hajdina ter Dolena. To je skupno 32.733 prebivalcev. Na Zdravstveni dom Kidričevo gravitira 8700 prebivalcev in 1695 delavcev, ki so le delno všteti v število prebivalstva. Zdravstvena postaja Majšperk oskrbuje področje s 6903 prebivalci in 665 delavci obeh tovarn. Zdravstvena postaja Čirkovca zalema področje s 5670 prebivalci. Področje drugih krajevnih uradov (Juršinci, Polensak in Vitomarci) naj bi oskrbovala ambulanta v Juršincih, ambulanta v Podlehniku pa naj bi skrbel za prebivalstvo na področju Podlehnik, Žetali in Leskovec. Obremenjenost ambulanta v Zdravstvenem domu v Ptuj je že splošno znana. V lanskem letu in v začetku letošnjega so poslovali vse ordinacije povprečno 201 uro na teden. To pomeni, da je delala vsaka od štirih ordinacijskih ambulanz po deset ur in pol na dan. Če upoštevamo, da je treba po vsaki izmenjavi zdravnika na istem delovnem prostoru pospraviti, prečrati in pripraviti

vsaj druge instrumente ter kartoteke, nam je jasno, da je skoraj nemogoče podaljšati delovni čas posameznega zdravnika. Razen bolniških pregledov se morajo v istih prostorih izvršiti še pregledi živčev, športnikov, članov ZB, periodični obvezni pregledi itd. V lanskem letu je bilo izvršenih 59.473 pregledov, kar pomeni povprečno šest pacientov na uro. To povprečje je vzeto za vse splošne in specialistične ambulante. Vedeči pa moramo, da obdelo po predpisih in tudi v praksi na primer neurološka ambulanta samo dva pacienta na uro, sistematični ali periodični pregled pa tudi ne zmore na uro več kakor tri. S tem se pri izračunu še poveča število pregledanih pacientov v splošni ambulanti. Ta statistika pa ne prikazuje odklonjenih in čakajočih, ki ne pridejo na vrsto.

Zdravstveni delavci, vsi merodajni forumi kakor vsi prizadeti se zavedamo, da je tako stanje nevarno, ker število ambulantnih pregledov narašča iz leta v leto. To ne pomeni, da je vedno več bolnikov, pač pa, da se ljudje čedalje bolj zavedajo, da se splača pravočasno zaježiti vir boleznin in da je bolj zdraviti manjšo bolezen, kakor pozneje neprimerno hušjo in težjo. Razen tega je bila na našem področju več kot polovica prebivalstva prikrajšana za javno zdravstveno varstvo, kar se je sedaj s splošnim obveznim kmečkim zavarovanjem spreminilo. Sedaj se mnogi kronični bolniki dobijo priložnost, da se ozdravijo, in to seveda zelo obre-

menjuje že obremenjeno zdravstveno omežje.

Za ureditev centra je nujno potrebno urediti pomožne ambulante v Podlehniku, Juršincih in Goršnicah, in sicer tako, da ne bi poslovale samo občasno s honorarnim osebjem, ampak s stalnim zdravnikom, ki bi mel na razpolago dobro opremljeno ambulanto, laboratorij in rentgen. Da ne bi bilo treba pregledanim pacientom hoditi po zdravila v Ptuj, bi bila potrebna tudi zaofa zdravil. Tako bi bila centrala v Ptuj razbremenjena in bi postala središče za specialistične preiskave.

Za doseg tega cilja je potrebno ureditev prostorov in pa izobrazbo kadrov. V Juršincih so se že začela dela na preureditvi prostorov dosedanjih ambulanz, ki bo dobila z 10. avgustom svojega stalnega zdravnika. Ambulanz bo lepo opremljena, kma/u pa bo dobila tudi svoj vodjevd. Ko bo delo steklo, bo dobila ambulanta še laboranta in administratorko. v prihodnjem letu pa še babico Tudi Podlehnik in Goršnica bo bosta dobila čimprej samostojno zdravstveno postajo. Največji problem je tukaj vsekakor stalni zdravnik.

Tako upamo bomo letos razbremeniti ambulanz v ptujskem Zdravstvenem domu in približali zdravstveno službo terenu. Hkrati pa bo tudi preventivna služba dobila boljše delovne pogoje, razen tega pa upamo, bo tudi z našim zakonom postavljena v bodočem letu na trdnjšo materialno bazo.

To ni propaganda

(Nadaljevanje z 2. strani)

papirate statistike in propagando, to so dejstva. A jaz sem opazovala še nekaj drugega. Si videl to, večinoma mlade, traktoriste in druge upravljaje najrazličnejših kmetijskih strojev, kako ponosno so sedeli za svojimi volani. Si videl naša slovenska dekleta in fante iz zadrug? Saj si beal našega Cankarja, kako v svojih spisih biča našo slovensko hlapčevsko poniznost? Si bral njegove »Hlapci«, »Martina Kačurja«, »Kralja na Betajnovi«? Ljudje iz naših kmetijskih gospodarstev in zadrug niso več nobeni hlapi in Kačurji, pa tudi ne kralji na Betajnovi. Te ljudi vzgaja naša nova socialistična stvarnost, ki ne pozna več negativnih kompleksov preteklosti, pač pa gleda na življenje z jasno perspektivo lepše prihodnosti, o kateri si se ti včasih tako posmeheval.

Moj sosed me je molče poslušal. Nato je dvignil kozarec in mi nazdravil: »Prav imaš, a preteklostjo bo treba obracuat. Naj živi naša nova stvarnost!«

Ivanka

»Slovenske gorice« za občinski praznik

K praznovanju drugega občinskega praznika je prispeval ogromen delež kolektiv »Slovenskih gorice«, kateremu je poverila občina Ptuj sporazumno s Socialistično zvezo in Zvezo komunistov v Ptuj celotno organizacijo veselega dela. Kolektiv »Slovenskih gorice« je zadano nalogo vestno in vzorno izpolnil. Postrežba na prireditvah je bila izredno dobra, še boljše pa sta bila vino in prigriček.

Centralna prireditve je bila na veselilnem prostoru med Mladiko in Mlekarno, kjer so postavili odre, mize in klopi ter lične stojnice. Organizirali so dobro razsvetljavo, ki jo je naredila podjetje DES iz Brega, dalje so pripravili dobro ozvočenje, ki je delo Avtopreme. Kolektiv »Slovenskih gorice« se za to nesebično pomoč iskreno zahvaljuje, enako zahvalo pa je dolžan tudi Podjetju za popravilo železniških voz, ki je posodilo oder za p'es. Vse priprave je izvršil kolektiv »Slovenskih gorice«, ki je opravil okrog 4200 udarniških ur. To je zares lepa akcija tega kolektiva, ki zasluži zanj vse priznanje.

Na veselilnem prostoru je vladalo odlično vzdušje. Prostor so bili zasedeni do zadnjega kotička, saj se je zbralo okrog 3500 ljudi. Bilo je tudi nekaj tujevc in okoličanov iz Ormoža, Ljutomera, Maribora in celo Varaždina. »Slovenske gorice« so priskrbele pristno in najboljše haloško vino, ki so ga servirali v pristnih lončenih majolikah, postregli pa so z domačim rženim kruhom, pečenimi odjoki, rebrci, pohanici, čevapčiči, raznjčji in odličnimi kranjskimi klobasami.

Za dobro voljo in veselo poskočnice pa je skrbel kvintet »Veseli Prleki«, ki je neutrudno izvajal iz svojih instrumentov lepe melodije.

Vsi, ki so bili na tej veseli prireditvi, ne bodo nanjo tako kmalu

Podgorci

Okrog 15. avgusta 1966 bo v Podgorcih končano notranje beljenje vseh šolskih prostorov. Zadnjič je bila ta šola obnovljena leta 1948. Zgrajena pa je bila leta 1912 in v letih njenega obstoja ni bilo na njej večjih popravil, čeprav so okenski okvirji dotrajali. Za obnovo celotne šolske notranjosti in zunanosti bi bilo potrebno nad 1 milijon dinarjev. V njej je skupno 7 oddelkov z 6 razredi in okrog 250 učenci in 5 učitelji. Najbolj pereče je poleg obnove šolskega poslopja tudi vprašanje učiteljskih stanovanj. Ob razpisih za sprejem novih učiteljev, se kandidati povsod sprašujejo, če je na razpolago stanovanje, kar pa v Podgorcih ni mogoče pritrditi. Del učiteljskega stanuje v stari 140-letni šolski zgradbi, ki je bila iz grajskih hlevov preturjena v šolo, nato v dve učilnici in sedaj za stanovanja in prosvetno dvorano. Stanje teh poslopj je izziva humanistični list »Pavliha«, ki ga tako zasmehuje, da bi se ga bilo

dobro lotiti in začeti misliti na razširitev šole ter stanovanjskih prostorov za učitelje, za kar bodo gotovo možnosti v prihodnjih desetih letih.

*

Sadna letina letos v Podgorcih in okolici dobro kaže. Jablane in hruške so zelo polne. Kmetijska zadruga bo tudi letos na odkupno sezono pripravljena. Kmetovalci si pripravljajo posodo za predelavo industrijskega sadja v sadjevec in žganje.

*

Tonska tehnična, ki je bila prej v Podgorcih na križišču ceste Sodinci—Podgorci, bo po zaslugi KZ Podgorci prestavljena k železniški postaji Oslovečvi, kjer je sedaj tudi industrijski tir. Dela so že v teku in bodo v kratem končana.

==

zasluzne graditelje vodovoda kanalizacije in palnice.

V gostišču »Pri Roziki« je bilo slavnostno kosilo za graditelje vodovoda.

Vseposod je vladalo pravo praznično vzdušje, saj se je vsakdo zavedal, da praznujemo naš praznik, praznik ptujske občine.

Ko.

Tekmovanje traktoristov

V nedeljo, 14. avgusta 1966, bo dopoldne po osmi uri na pobudo okolne zadruge zveze Maribor tekmovalje traktoristov za oko š Ptuj in Ormož ob Rogozniški cesti, ki ima namen manifestacije kmetijske mehanizacije in odbire najboljših traktoristov in kmetijskih strojnikov za okrajno zbrno tekmovalje, ki bo prav tako na pobudo okrajne zadruge zveze Maribor pri Mariboru 21. avgusta 1966. Kmetijske organizacije v ptujski občini bodo poslane na tekmovalje v Ptuj več svojih traktoristov in kmetijskih strojnikov v preprčanju, da bodo odnesli nekaj prvih nagrad in da bodo nekateri med njimi tudi na okrajnem tekmovalju med prvimi.

Po končanem študiju v učiteljsko službo

Učiteljsko službo v ptujski občini bodo nastopile v začetku šolskega leta 1966/67 nove diplomirane absolventke učiteljice, Študentske občinske ljudske odbora Ptuj: Milena Čendak, Marja Korošec, Frančiška Gojčkovič, Jožica Hrašovec, Anica Sprah, Alenka Špat, Anica Znidarič, Zofija Mally in Majda Muhič. Imenovanim absolventkam iskrene čestitke in najboljše želje za uspešno službovalje na prvih službenih mestih.

Novi blok TGA Kidričevo dobi s 1. septembrom stanovalce

Tovarna glinice in aluminija Borna Kidrič Kidričevo namerava dati s 1. septembrom 1966 v uporabo svoj stanovanjski blok ob Ljutomerski cesti v Ptuj. Dne 27. avgusta dopoldne bo opravila posebna komisija ObLO Ptuj tehnični pregled zgradbe. Celotna, lepo urejena, za Ptuj edinstvena in dekorativna zgradba TGA Kidričevo stane nekaj nad 150 milijonov dinarjev in ima vse udobnosti sodobnega stanovanja, n: pa luksuzno urejena.

KG »Dravsko polje« bo gradilo stanovanjski šestorček

Kmetijsko gospodarstvo »Dravsko polje« Ptuj bo gradilo v Kidričevem šeststanovanjski blok za svoje delavce. Nova stanovanjska zgradba bo tritetažna in bo stala nekaj nad 22 milijonov dinarjev.

Še ena sušilnica za hmelj v občini

Na gospodarstvenem in upravnem dvorišču kmetijskega obrata Dravinjski vrh, ki je v sestavi kmetijskega gospodarstva »Halozes«, je zgrajena nova sušilnica za hmelj, ki je že pod streho in bo že v tej sezoni obrabljala hmelja obratovata. Sušilnico je gradil obrat v lastni režiji, gradbena dela pa je opravila Zelenikova skupina gradbenih delavcev, ki je zaredila že več poslopj tega gospodarstva in zgradbo kulturnega doma v Zavrču.

Prosvetno delo na Desterniku

Saj veste, kako je na občnem zboru. Po običajnih formalnostih sledi razgovor z obetajočimi predlogi in sklepi, ki so zgolj trenutno — aktualna oblika takega zbora. Včasih se zgodi, da kak tak sklep pride do veljave (zlasti to velja za prosvetna društva), če ljudje čutijo potrebo. In ko smo tako p'odno sejali, se nehotno sprašujemo, kaj smo pravzaprav napravili in kakšna je bila žetev našega dela.

Dasiravno tiči naš Desternik nekje sredi rahljo nagubanih gričev, odmakljen od življenja, smo v letošnjem letu nudili našim Desterničanom le nekaj kulturnih drobcev. Med vsemi sekcijami, ki so se rodile na občnem zboru, sta si največ prizadevali dravska in pevška sekcija. Menim, da še na Desterniku ni bilo nikoli tako pestre kulturne dejavnosti, kot ravno letos, saj je bila dvorana skoraj vsako nedeljo okupirana.

V Desterniku smo postavili na oder kar pet iger. Med prvimi je bila »Vohunka 907« v režiji Ivana Markeža. Igra je dosegla lep uspeh. Z njo smo gostovali v Rogoznici in Vitomarcih. Nato je sledila igra »Razvalina življenja«, ki so jo pripravili gasilci pod vodstvom tov. F. Ogrinca. Tudi šolska mladina je naštedrala prijetno mladinsko spevoigro »Kekece« s pomočjo tov. Ivana Markeža. Priložnost smo tudi imeli videti zabavno komedijo »Glavni dobitek«, ki jo je režirala tov. Anica Ferlanova, vestna socialdelavska organizacija RK. Zadnja premiera je bila drama »Ugasile luči«, partizanska vsebina, v kateri se zrcali eden izmed tisočev

drobcev grozot, ki so se odigravale po naših slovenskih krajih. Igra je dosegla lep uspeh. Zlasti gre zahvala marljivim igralcem: Jožetu Irgoliču, G. T. Terglavčnikovi, Ivanu Kuharju (Marjanu Čučku), Kati Klinc, ki se je celo v bolnem stanju žrtvovala za zadnje gostovanje v Dornavi.

Prvič v zgodovini je odjeknila pesem mladih src v Slovenskih goricah. To je bila slovenska pesem, ki je ponosno in polna vedrine v lahkih odtenkih odmevala z griča na grič. Ta mladinski pevski festival je bil vsekakor ponos vsega Desternika.

Z delom in pesmijo si bomo utirali pot v socializem, to je našo našega prosvetnega društva, ki je letos doseglo višek v svoji dejavnosti.

To je skromen odlomek dela desterniških prosvetarjev. In ko razmišljam o sterjenem delu, me že druga nova misel, kaj bomo oziroma moramo napraviti v prihodnjem letu za naše podeželsko ljudstvo.

M. I.

BEZ USPEHA

»Zakaj ne začneš zehati, ko Ivan predlogo vasuje pri tebi? Mogoče bo pa videi namigljaj in odšel.« je lepji hčeri svetovala mati.

»Saj sem že poskusila, pa mi je dejal, da imam zelo lepe zobe.«

USPEH PASJIH DNI

»Le kaj si počela, da se je Peregrin tako zaljubil vate?«
»Veš, hladna sem bila do nje.«

SINDIKATI

V četrtek, 28. julija 1966, je bila v novem podjetju »Pleskar« Ptuj predustanova konferenca nove sindikalne podružnice. Izvoleda so imenovali odbor, ki bo pripravil ustanovni občni zbor nove podružnice »Pleskar« Ptuj.

V petek, 29. julija, je bila na gradbišču HE Hajdoše ustanovljena nova sindikalna podružnica. Ta dan je bil ustanovni občni zbor, izvolili so vodstvo sindikalne podružnice.

V ponedeljek, 1. avgusta 1966, je bila v Ptuj ustanovljena nova sindikalna podružnica brivsko-frizerskega podjetja Ptuj. Ta dan je bil njen ustanovni občni zbor. V novo sindikalno podružnico bodo vključeni tudi delavci in učenci, ki so zaposleni v privatnih brivskih in frizerskih salonih.

V petek, 5. avgusta 1966, je bila na Občinskem sindikalnem svetu Ptuj tretja redna seja sekretariata ObsS. Na seji so obravnavali politične in organizacijske naloge ObsS in sindikalnih podružnic v septembru t. l. Nadalje je sekretariat proučil naloge v zvezi z načrtno vzgojo kadrov sindikalnih podružnic in kadrov, ki delajo v organih delavskega samoupravljanja. V zvezi s tem je bil sprejet sklep o anketi, ki bo dala pobude za načrtno usposabljanje kadrov potom

Delavske univerze v Mariboru in Delavske univerze občine Ptuj.

V torek, 9. avgusta 1966, je bila na ObsS druga redna seja organizacijsko-kadrovske komisije ObsS. Komisija je proučila naloge v zvezi z anketo o načrtni vzgoji kadrov v obdobju 1960-61 ter sprejela konkretno sklepe in smernice.

V torek, 9. avgusta 1966, je bila prva polletna konferenca sindikalne podružnice na območju občine Ptuj in to v sindikalni podružnici železniških delavnic Ptuj. Polletne konference sta se v imenu ObsS udeležila: Franc Vučak, član predsedstva ObsS in Franc Vauda, član plenuma ObsS Ptuj.

V sredo, 10. avgusta 1966, sta se na ObsS sestala na prvi skupni seji akcijo-pripravljalna odbora za ustanovitev Delavskega kluba in strokovni odbor za ureditev prostorov za delavski klub. Na seji je bila razpravila o nalogah obeh odborov ter je bil sprejet sklep, da se prične s takojšnjo akcijo zbiranja materialnih in finančnih sredstev za opremo delavskega kluba in z urejanjem prostorov za delavski klub Ptuj. Oba odbora menita, da bo problem rešen le skupno z Občinskim ljudskim odborom, Delavski klub bi naj ostajal ž v jesenskem obdobju.

Iz Programa ObsS Ptuj

Za vsakogar nekaj zanimivega

Ptujski vodovod skozi stoletja

V ponedeljek, 8. avgusta 1960, je bila otvoritev novega ptujskega vodovoda, ki so si ga Ptujčani že dolgo časa zamašali želeli. Naši skupnosti je končno uspelo, da je zgrajena ta zelo pomemben objekt, ki je nepogrešljiv v vsaki sodobni naselbini. Vodovod je bil za Ptujčane velik problem, ki je dajal največ skrbi ptujskim sanitarnim delavcem. Letos je končno uspelo rešiti tudi to vprašanje. Prav pa bi bilo, da se ob otvoritvi še enkrat spomnimo zgodovine ptujskega vodovoda.

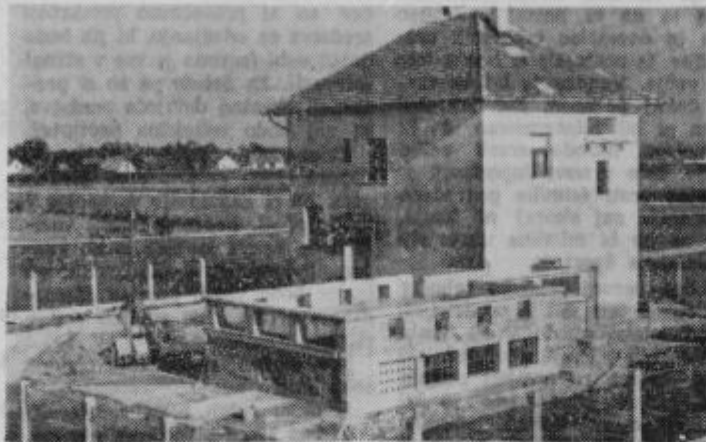
Oskrba vodovoda z zdravo, pitno vodo je bila že precej časa važno vprašanje. Rimljani so ga rešili enostavno z zgraditvijo dveh vodovodov. Naselbino rimskega Poetova na levem bregu Drave je napajal vodovod iz Vurberga, glavnemu delu mesta na desnem bregu pa je dobival vodo vodovod s Pohorja. V začetku 4. stoletja je bil Ptuj porušen in z njim seveda tudi oba vodovoda, od katerih je ohranjenih le nekaj izkopan h končnih cevih.

Poznejši, srednjeveški Ptuj, ki se je razvil na ruševinah rimskega mesta, je črpal vodo iz nekoliko javnih in maloštevilnih zasebnih studencev z večinoma slabo vodo. To stanje se je ohranilo do današnjega dne.

Zato je razumljivo, da je bilo vprašanje oskrbe prebivalcev mesta z zdravo in užitno vodo stalno pereč problem, s katerim so se začeli resneje ukvarjati takratni mestni gospodarji v zadnjem desetletju prejšnjega stoletja. Sanjariji so o gradnji vodovoda, česar pa niso nikoli uresničili, ker je to zelo težko vprašanje, ki zavisi od najrazličnejših činitelj. Najprej je treba najti dovolj močne vrelce, ki bi lahko zadržale potrebna rezervoarja, nato je potrebna analiza vode glede njene kemične in bakteriološke stanja, ugotovitev stalne temperature, vprašanje graditve glavnih dolgih vodovodov in rezervoarja ter razporeditev po mestu in končno — najvažnejše — to so finančna sredstva.

Po ohranjenih virih so mestni očetje prvič razpravljali o preskrbi mesta z vodo na občinski seji 6. marca leta 1901, na kateri je poročal takratni predsednik, da se je povezal glede vodovodnega pro-

jekta z dr. Julijem Dregerjem, sekcijem geologom geološkega državnega inštituta na Dunaju, in prošil za pooblastilo, da ga sme povabiti v Ptuj, kjer naj bi pričel s proučevanjem načrtov za novi

Vodovodna postaja v Skorbi

ptujski vodovod. Nato je stvar počivala in šele na občinski seji 8. februarja 1905 vprašuje dr. Plachki, kaj je z vodovodom. Župan mu odgovarja, da bi bilo po mnenju strokovnjakov vode dovolj, vendar pa ima okus po fluoru. Zato so vodo poslali v analizo. Zatem zopet ni mogoče zaslediti nobenih ukrepov glede graditve vodovoda.

Verjetno je, da so Ptujčani vztrajali na tem, da napeljejo vodo iz Slovenskih goric. Medtem so raziskovali teren v okolici na levem bregu Drave in so zato klicali na pomoč razne strokovnjake. 17. julija 1908 je namreč predaval na mestnem magistratu prof. dr. Gustav Adolf Koch, rektor vseučilišča za gozdarstvo na Dunaju, o vodnih razmerah v Ptuj in okolici glede na oskrbo mesta z vodo. V svojem poročilu navaja, da bi za vodovod lahko upoštevali le izvirne ali studence v Vurbergu in Novi Krčevini, medtem ko vrelci v Desterniku, pod Mestnim vrhom, v Krčevini in Sp. Grajenem ne bi prišli v poštev.

Ker pa bi vsi zajeti vrelci v Vurbergu in Novi Krčevini dajali skupaj le okrog 3 do 4 litre vode na sekundo, bi bili za potrebe

Ptuja nezadostni, a tudi pretopli. Zaradi tega je smatral, da je gradnja vodovoda nesmiselna, posebej pa še zato, ker bi gradnja ogromno veljala.

Pozimi leta 1909 je moralo v

Ptuj primanjkovati vode, kajti na seki 10. februarja je interpelliral dr. Plachki župana zaradi obstojnega pomanjkanja vode in povpraševal, kaj je z vodovodom. Župan je poročal v odgovoru o dopisovanju s podjetji za poskusno vrtnje, ki pa zahtevajo za izvedbo 12.000 do 20.000 kron in še več, kar je prebrano. Omenil je tudi korišćenje vrelcev na Hajdi, a pomisleke za napeljevanje mu vzbujajo dravski most, ki se stalno trese. Zato daje prednost vrtnju. Povezal se je z nekim domačim vrtničarjem, ki bi opravljal vrtnje pri kopališču za 16 kron dnevno pri dodelitvi dveh pomožnih delavcev. Tudi če bi bila voda manj primerna, bi uporabna za kopanje in pranje. Župan prosi za odobritev kredita za vrtnje, ki se mu odobri.

Iste leta, 15. decembra, poroča župan na seji o dotedanjih ugodnih uspehih vrtnja na zemljišču Adelsberg, kot priprave za mestni vodovod. Nadzornik Weber predlaga, da se voda prečisti in če bo analiza popolna in ugodna, naj se nabavi od župana priporočen Benz-motor za 3000 kron in se vrtnje nadaljuje.

Od tega časa zopet ni mogoče zaslediti nobenih poročil o vrta-

nju. Verjetno so aneksije Bosne in Hercegovine, bližajoča se balkanska vojna in nato prva svetovna vojna odstavile to vprašanje z dnevnega reda. Tudi v bivši Jugoslaviji se o njem ni govorilo. Med nemško okupacijo so se sicer spomnili vodovoda. Neki graški inž. Haslinger je celo izvršil višinska merjenja za kanalizacijo, rezervoar pa so predvideli pri gradu v nekdanjih katakombah. Toda do gradnje vodovoda ni prišlo.

Po osvoboditvi leta 1946 je začela ljudska oblast reševati vodovodni problem. Pri hajdinski šoli je zgrajena tri velike, globoke jaski za črpalne naprave. Leta 1947 je začela graditi rezervoar na Panorami. V zadnjih letih so polagali cevi od zajetja v Skorbi do rezervoarja v Ptuj in po mestu. Letošnje leto se je delavcem pridružila še študentska MDB »Jože Lackov, ki je zgradila prečesjen del vodovoda in vpisala ime Jugoslovanske mladine med graditelje ptujskega vodovoda.

Izgradnja vodovoda je velik objekt. Premagati je bilo treba veliko ovir, potrebnih pa je bilo ogromno denarnih sredstev. Končno je tudi v Ptuj stekla zdrava, hladna pitna voda. Sanje Ptujčanov so se končno uresničile — nova socialistična Jugoslavija je dala Ptujčanom dolgo pričakovani vodovod.

Topli pločniki

Že to zimo bodo pločniki v Stockholmu brez snega. Tudi če bo živo srebro padlo globoko pod ničlo, bodo to omogočili z vgrajenimi napravami za ogrevanje pod tlakom. Pod pločnik urejajo zdaj bakreni cevni sistemi, ki ga bodo napolnili z mešanico vroče vode in glikola. Najprej bodo za poskusno ogrevali 10.000 kvadratnih metrov pločnikov. Če se bo ogrevanja uveljavilo še drugje. Stroški za poskusne ogrevalne naprave znašajo 125 milijonov dinarjev.

APARAT ZA KONTROLO HITROSTI

Ameriška policija je v borbi proti vse pogostejšim prometnim nesrečam začela uporabljati nov aparat. Z elektronsko napravo, ki je postavljena na policijski avto, lahko prometni organi vložijo vsakega vozilnika, ki je prekorachil dovoljeno mejo hitrosti.

Na prometnih cestah sta v oddaljenosti treh kilometrov postavljena dva službena avtomobila. V prvem je nova elektronska naprava, ki fotografira vsa mimo vozeča vozila. Če čez nekaj sekund poseben stroj pokaže na skali hitrost teh vozil. Če vozijo hitreje, prometnik takoj obvesti svoje kolege pri drugem avtomobilu in ti ustavijo kršitelja. Kot dokaz na sodišču pokažejo nevestnemu vozniku fotografijo, ki jo je prej aparat posnel. Na sliki se jasno vidi avto, registrska številka, točen čas, ko je fotografija napravljena in mesto prekrška, v gorjem kotu pa je slikana vrstica, ki v kilometrih kaže hitrost vozila.

Po prvem tednu se je ta naprava pokazala kot izredno koristna. V enem tednu so prometni organi kaznovali desetstose voznikov zaradi prehitre vožnje. Že naslednji teden pa je število kršiteljev naglo padlo in kar je še važnejše, tudi število nesreč se je zmanjšalo.

AVTOMOBILIZEM V ZDA

Onkraj »velike luze« doživlja avtomobilizem iz eta v leto silnejši razmah. Lan so v ZDA registrirali vsega skupaj okoli 84 milijonov 500 tisoč voznikov dovoljenj, kar je za dobre tri milijone več, kot jih je bilo v obrotu leta 1958. Največ voznikov dovoljenj imajo avtomobilist v zvezni državi Kaliforniji, na drugem in tretjem mestu pa sta državi New York in Pensilvanija.

GROB NA MESECU

Zivimo v dobi osvajanja vesolja in baje že dobivajo vozovnice za prvi polet na Mesec. To je že znano in seveda se to dogaja v Ameriki. Verjetno pa ni znano, da je neki čudaški milijonar iz Lake Cityja v ZDA napisal oporoko, v kateri določa znesek 175.000 dolarjev za zgraditev nagrobnega spomenika za in za njegovo ženo — na Mesecu.

Človek je star že deset milijonov let

Švicarski znanstvenik dr. Johannes Hürzeler je našel v rudniku rjavega premoga blizu italijanskega mesta Grosseta severno od Rima popolno okostje človekovega prednika, staro 10 milijonov let. Učenjak trdi, da najdeni ostanke pripadajo bitju, ki ga naravoslovci že daj časa poznajo pod imenom »Oreopithecus Bambolii Gervaisa«.

Novica o odkritju najstarejšega človekovega prednika je znanstveni svet zelo razburila. Doslej so domnevali — po ostankih okostij, ki so jih odkrili — da se je človek pojavil na Zemlji pred približno milijonom let. Najdba v Italiji pa je ta začetek pomaknila za celih deset milijonov let nazaj. To dokazuje, da se je človek začel razvijati istočasno z opicami, in sicer iz skupnega prednika, ki se je razlikoval tako od ljudi kot tu-

di od opic.

Prve sledove tega najstarejšega človeku podobnega bitja, so odkrili že leta 1872. Takrat so v istem rudniku našli ostanke čeljusti, za katere so mislili, da zaradi velike starosti pripadajo predniku opice. Nekaj let za tem so v rudniku našli nekaj kosti, ki so jih antropologi kljub silni starosti morali imeti za človeške. Leta 1949 so našli zobovje, ki ga znova niso mogli pripisati opici, temveč razvitejšemu bitju, čeprav je bilo starejše od opice. Končno pa so našli popoln okostnjak. Dr. Hürzeler ga je prinesel na površino. Bil pa je še delno zaprt v kosu premoga. Da bi preprečil kakršnokoli poškodovanje te za znanost tako pomembne najdbe, ga je dr. Hürzeler še oblepil z mavcem.

2.500.000 PREHODOV S PROPUSTNICAMI

Tudi v letošnjem juniju se je obmejni osebni promet zelo povečal. Na obmejnih blokih tržaškega območja so v tem mesecu našli 440.771 prehodov, kar pomeni za 25.491 prehodov več kakor v juniju lani. Skupno je na tržaško ozemlje odšlo iz Jugoslavije 224.560 Jugoslovancev, v Jugoslavijo pa je prišlo 216.211 prebivalcev tržaškega območja.

V prvem polletju pa so na teh obmejnih blokih našli 2.544.740 prehodov oseb. Na italijansko območje je šlo 1.325.623 Jugoslova-

nov, k nam pa je prišlo 1.219.117 Tržčanov. V primerjavi s prvim polletjem lani se je število prehodov letos povečalo za 101.718. Lani so našli 2.443.122 prehodov, od tega 1.288.738 z jugoslovanskih obmejnih območij in 1.154.284 prehodov s tržaškega obmejega območja.

V juniju se je povečalo tudi število prehodov potnikov v mednarodnem prometu in je skozi bloke I. skupine potoval 110.301 potnik.

Naše zdravje

VZROKI NADUHE

Ljudje, ki imajo naduho, se navadno prebujajo sredi noči in imajo občutke tesnobe in dušitve, ker dihaajo z veliko težavo. To so krize, ki nastopajo pri astmi in trajajo približno eno uro. Toda bolniki živijo vedno v strahu, ker se lahko kriza vsak trenutek ponovi.

Vzrok teh kriz je v neuravnovesnosti med simpatičnim in parasimpatičnim živčevjem. Razdraženost parasimpatičnega živca povzroči pljučni krč in občutek dušenja, medtem ko je znamenje razdraženosti simpatičnega živca izločanje sluzi, ki sledi krizi. Težko pa je ugotoviti, kaj povzroči to neuravnovesnost med živčevjem.

Najbolj pogost vzrok astme je občutljivost organizma do neke jedu, do nekega zdravila, do peo- da ali kakšne druge snovi. Zado- stuje torej, da pride organizem v kontakt s snovjo, za katero je občutljiv, da takoj pride do krize.

Pri ženskah lahko izvira astma iz drugih vzrokov, in sicer je lahko posledica motenj v jajčniku. V tem primeru ima bolezen svoj začetek že v puberteti. Ko je astmatična ženska noseča, krize navadno prenehajo in se zopet pojavijo po porodu.

Naduhi niso naklopijeni samo živčno-protinasti ljudje, temveč tudi ljudje, ki bolujejo na želod-

cu, ker je astma povezana z delovanjem želodca.

Ljudje, ki imajo naduho, so tudi zelo nervozni, podvrženi so bolečinam, nemiru in nespečnosti. Pri nervoznih ljudeh lahko pride do krize zaradi ginjnosti, mraza, toplote, lahko tudi zaradi nevžite in podobno. Zgodilo se je, da je nekdo dobil napad ob samem pogledu na šopek vrtnic. V tem primeru je bil pogled na vrtnice kriv napada.

Zdravnik, ki ga pokličemo v nujnem primeru, bo dal bolniku navadno injekcijo ondrealika z dodatkom posebnega ekstrakta. Ta injekcija povzroči takojšnje oaj- šanje, vendar je to škodljivo ponavljati. V drugem primeru se bo zdravnik poslužil katerega drugega sredstva. Paziti pa je treba, da bolnik ne jemlje sredstev, ki vsebujejo opij in njegove derivate. Opij namreč preprečuje ventilacijo in s tem nastane nevarnost takojšnje smrti. Mnoga sredstva, ki jih imajo za učinkovita, lahko bolezen poslabšajo, če jih bolnik jemlje predolgo. Tudi uporaba aspirinov pri nekaterih bolnikih lahko povzroči hudo krizo, kateri sledi večina celotna smrt.

Iz tega sledi, da se morajo ljudje, ki bolujejo za naduho, ravnati po zdravniškem navodilu in ne smejo nikoli vzeti sredstev, ki jih ni predhodno dovolil zdravnik.

ANEKDOTE

Neki Parižan, ki se je rad hvallil s prijateljtvom literatov, je imel razne tega tudi navado, da jih je po dveh srečanjih že tikal. Nekega dne je srečal Dumas in vzhicano zaklical: Dober dan, moj ljubi prijatelj! Kako ti kaj gre?»

»Hvala, dobro, moj ljubi prijatelj, je odvrnil Dumas, kako se pa pravzaprav piše?»

Ko se je poročila hči direktorja Comedie Francaise, je bila gneča v cerkvi takšna, da se ni bilo mogoče preriniti od vrat naprej. Dumas si je pomagala s komolci, toda vse zaman.

»Če bo tako ostalo,« je menil naposled, »bom prišel ravno še na krst.«

Prijatelj je šel z Dumasom čez Elizejske poljane in strmel, kako naglo rastejo mlada drevesa.

»Seveda,« je rekel Dumas, »saj naposled nimajo drugega početi.«

Neki sodni izterjemalec je umrl v silni bedi in zato so njegovi sodsi zbirali prispevke da bi ga vsaj pošteno pokopali. Aleksander Dumas, ki so ga tudi zaprosili za 25 frankov, je rekel: »Tu imate 300 frankov in pokopajte takoj ducat sodnih izterjvalcev.«

Slavni angleški dramatik Bernard Shaw je dejal, da razlikuje pet vrst laži: navadno laž, vremensko poročilo, statistiko, diplomatsko noto in uradno poročilo.

Angleškega filozofa in matematika Bertranda Russela je prosila

neka dama, da bi ji razložil razliko med pojmom časa in večnostjo. »Draga gospa,« je odgovoril filozof, »tudi če bi imel čas, da bi vam to pojasnil, bi trajalo celo večnost, preden bi vi to razumeli.«

DOMISLICE

Dom je najlepši okvir, ki obdaja najlepšo podobo — srečno družinsko življenje.

Dom je tisto, po čemer človek hropeni, če ga nima, in za čemer žaluje, če ga je izgubil.

Dom lahko postane paradiz ali pekel. To je odvisno od tega, kako si ga človek oblikuje.

Dom ni mrtva stvar, temveč nekaj živega in kakor vse živo, ga je treba gojiti in negovati.

Dom postane rešilni otok v oceanu sveta. Tega ne ve nihče bolj kot tisti, ki so naselili.

Dom imeti in zaslužiti si ga, bo vredno življenjska sanja prave ljubezni. Oženjenim možem povzroča mnogo težav, da ženo, ki jo imajo, podcenjujejo. Ženo pa, ki bi jo radi imeli, precenjujejo.

Diplomacija v zakonu je umetnost, moza tako dolgo božati, da pozabi, zakaj se je prepajal.

Samoljublje, ki ven in ven kravavi od dobljenega udarca, nikoli ne odpusti.

Televizijski prenos z Olimpijade

65 ur prenosa iz Rima

Ob olimpijskih igrah skoraj štiri dni in noči pred televizorjem ☆ »Evrovizija« in »Intervizija« bosta prenašali tekme

Italijanska RTV bo lahko z olimpijskih iger popolnoma brezplačno prenašala 69 ur programa; 60 ur programa, h katerim je treba pristeti še 5 ur prenosa otvoritvenih slovesnosti, pa bo zahodna »Evrovizija« in vzhodna »Intervizija« posredovala gledalcem po vsej Evropi. Do sporazuma je prišlo šele pred nedavnim, ko je vodstvo »Evrovizije« končno nekoliko bolj na široko odprlo denarnico in nekaj primaknilo k vsoti, ki so jo spozetka ponujali italijanskemu olimpijskemu komiteju. Smemalci »Evrovizije« in »Intervizije« pa v Rimu ne bodo postavili svojih kamer, temveč bodo vse evropske dežele priklučene kar na italijansko televizijsko mrežo.

Atletska tekmovalja, ki so poleg plavalnih jedro vsake olimpijade, bodo naši gledalci lahko videli v celoti. Tudi vsa plavalna finalna tekmovalja bodo videli na televizijskih zaslonih. Razen nekaterih drugih sportnih prireditev bodo gledalci na televiziji lahko zasledovali jahalna tekmovanja in veslaške tekme na jezeru Albano blizu Rima.

Prve dni olimpiade, ko bodo na vrsti izločilne tekme, bo televizijski prenos omejen le na eno uro ali samo nekoliko več. Ta ukrep je potreben zaradi tega, da bi televizija lahko kasneje, ko bodo finalna tekmovalja, dalje prenašala olimpijski program. Vsi prenosi iz Rima bodo kajpak direktni, zvrstili pa se ne bodo samo popolne, temveč — na primer plavalne — tudi zvečer.

Vse priprave italijanske televizije so tako rekoč že končane. Na Foro Italico, kjer se prepleta več kot 160 tisoč kablov in žic, so uredili tri studije. To so nekakšni prereni prekatisti olimpijske televi-

zije. Na najpomembnejših sportnih objektih — med te sodi tudi jezero Albano in neapeljski zaliv, kjer bodo tekme v jadranju na vodi — bodo postavili 100 stalnih smemalnih kamer, ki jih bo upravljal štab kakšnih 450 tehnikov. Italijanska radijska in televizijska družba je doslej izdala okoli 900

milijonov dinarjev, da bi ljudem po vsej Evropi omogočila ogled najprivlačnejše in največje sportne prireditve na svetu.

Za nas Jugoslovane bo nemara zanimivo še to — ker mejimo na Italijo in naše reledne postaje lahko neposredno sprejemajo italijanski program — bomo morebiti lahko gledali na naših zaslonih še tistih 24 ur programa, ki ga »Evrovizija« in »Intervizija« ne bosta sprejemali.

Tobak v svetu

POTROŠNJA TOBAKA V SVETU
VISEK • KAJENJE NI NAJBOLJ BO DOSEGLA LETA 1960 SVOJ POCENI

100 BILIJONOV DINARJEV IZGINJA V ZRAK

Letos bo poraba tobaka v svetu gotovo dosegla rekord. Še nikoli ni človeški rod pokadil toliko cigarete. Dnevno požemo v zrak za več milijard dinarjev dima. In to v času, ko zdravniki čedalje bolj opozarjajo, da je kajenje v neposredni zvezi z rakastimi obolenji na pljučih. Proizvodnja in potrošnja listnega tobaka je zopet dosegla 3 milijone ton — prav toliko kot leta 1956, ko so zdravniki pričeli svariti človeštvo pred kajenjem, češ da škodi pljučem. Ko je bil strah pred rakom na pljučih največji, je potrošnja tobaka znatno padla. Razen tega so kadilci pričeli segati po cigaretah s filtrom.

Toda tudi tega strahu smo se že navadili: kadilci cigaret s filtrom pokadijo toliko več na dan, kajenju se vda ja čedalje več žena ter mladih ljudi. Strokovnjaki zatrjujejo, da niso ljudje še nikoli toliko pokadili kot letos, čeravno se svetovna organizacija za zdrav-

stvo zelo trudi, da bi svarila ljudi raba nevarnostjo kajenja.

Na vrhu tabele sta ZDA in Kanada, kjer pokadijo ljudje največ. V primerjavi s pred vojno je poraba tobaka v ZDA narasla za 50, v Kanadi pa celo za 100 odstotkov. Seveda odpade pri tem največ na cigarete. V Kanadi pokadijo danes štirikrat, v ZDA in zahodni Evropi pa dvakrat toliko cigarete kot nekoč. V Severni Ameriki so priljubljene tudi cigare in pipe, ki so jih drugje po svetu že precej opustili.

Tobačni nasadi zavzemajo štiri milijone hektarov zemeljske površine. Največ plantaže ima Amerika, ki je tudi največji proizvajalec tobačnih izdelkov na svetu, sledi Indija s tretjino ameriške proizvodnje. V Evropi ni toliko tobačnih nasadov, zato pa je tu najboljši pridelek na hektar.

Kljub tolikšni proizvodnji kajenje ni poceni. Večina držav dviga davke na cigarete in kajenje naj bi postalo luksuz. Neki statističar se je potrudil in izračunal, koliko denarja bodo ljudje letos zakadili: približno 100 bilijonov dinarjev.

Mlekarna Ptuj bo plačevala mleko po kvaliteti

Uprava Mlekarnice Ptuj je poslala te dni vsem kmetijskim državam in proizvajalcem mleka na svojem poslovnem območju obvestilo, da je zvišala odkupno ceno mleku na 30 din za liter s 3,6 % masti. Nova cena je stopila v veljavo 16. julija 1960, tako da bo mleko plačano za prvo polovico meseca julija še po stari ceni, to je 25 dinarjev za liter s 3,6 % masti, za drugo polovico pa po 30 dinarjev.

Sedanja cena je dovolj stimulativna za vse proizvajalce, zaradi česar je upravičena zahteva, da je mleko kvalitetno, nepotvorjeno, čisto in zdravo. Da bi proizvajalci zares dostavljali samo kvalitetno mleko, bo uprava mlekarnice plačevala mleko po njegovi kakovosti.

Osnovna cena za zdravo, kvalitetno mleko je 30 din s 3,6 % masti. Če bo maščoba nižja od navedene, se za vsako desetinko masti zniža cena za 1 dinar tako, da prejme proizvajalec za liter mleka 3,5 % masti 29 dinarjev. Če pa bo maščoba nad 3,6 %, se za vsako desetinko maščobe zviša osnovna cena za 0,50 din po litru. V takem primeru prejme proizvajalec za liter mleka s 3,8 % masti 31 din.

Za neprečeno in nesnažno mleko, oddano v zbiralnico, se zniža osnovna cena za 4 din po litru. V tem primeru prejme proizvajalec za liter mleka s 3,6 % masti samo 25 dinarjev. Omenjeno znižanje velja samo za tisto količino, ki je bila prevzeta od zbiralnice kot nečista. Kislo ali nakisano mleko bo vrnjeno.

Kmetijske zadruge morajo plačevati mleko vsem proizvajalcem po dejanski kvaliteti, ničakor pa ne smejo plačevati mleka po povprečni ceni, kar se večkrat dogaja, zaradi česar so oškodovani tisti proizvajalci, ki oddajo kvalitetno mleko. Izplačilo mleka naj kmetijske zadruge izvršijo točno, ko prejmejo obračune.

To povišanje odkupnih cen za mleko bo vsekakor ugodno vplivalo na odkup. Kmetovalci bodo dobili, za svoj trud boljše in primerno plačilo, delavci v tovarnah in mestih pa bodo zadostno preskrbljeni z mlekom in mlečnimi izdelki, ki postajajo vedno važnejši artikli sodobne prehrane.

V ptujski bolnišnici so bili ozlogodeni za zdraviljen naslednji ponesrečenci in poškodovanci:

Ana Novak iz Podvinec 72 je padla s kolesom in si poškodovala glavo in obe roki; Mirko Korpar, Hrastovec 163, je padel in si poškodoval glavo; Stanko Sakelšek, Zaleč 4, je padel s kolesom in si poškodoval glavo; Marij Kristovič, Središče 265, so padla vrata na glavo; Stanko Mesarič, Ptuj, Ormoška 2, je padel s motorjem in si poškodoval glavo; Milan Lebar, Gorišnica 51, je padel in ima poškodovano glavo; Brigita Potočnik, Strmec 60, in Rudi Vindiš, Rodni vrh 26, sta pri padcu došla poškodbe po telesu; Janko Polanec, Velovlak 25, je mlatilnica poškodovala roko; Marku Brusiču, Levajnci 15, je žaga poškodovala roko; Ludvik Majcen, Petrova gora 3, je padel in si poškodoval desnico; Martin Kozel, Belavšek 41, in Štefan Klobučarčič, Lopatince 161, sta se vsekala v nogo; Mariji Cizerl, Maž Brebrovnik 53, je mačka poškodovala nogo; Ivanu Praprotniku, Puščeni 1, je padel sod na desno nogo; ob padcu so si poškodovali nogo; Katarina Hriberšek iz Gruškova 135, Vilj Šopek iz Bekovec 3, Ana Černar iz Grabe 10, Ivan Korade s Petrove gore 119 pa se je popekel po nogi z vročo vodo.

NOVI DAROVALCI KRVI

Pretekli teden odziv darovalcev krvi ni bil tako velik in smo komaj krili najnujnejšo potrebo. Akcija bi morala organizirati osnovna organizacija RK Markovci.

Darovalci krvi so: Pušček Marjeta, Brodnjak Stanko, Menoni Stanko, Menoni Marica, Horvat Elizabeta, Hameršek Marija, Pihler Tereziya, Golnar Marija, Medved Nežka, Bombek Nežka, Kukovec Marjeta, Veršič Jera, Širovnik Katarina, Lubec Ana, Škrinjar Marija, Kukovec Jože, Berlič Marjan, Širovnik Jakob, Meglič Fr., Koc Alojz, Štrafela Janez, Štrafela Franc, Mlakar Marija, Tušar Jožica.

Vsem darovalcem iskrena hvala! SPOŠNA BOLNIŠNICA PTUJ RDEČI KRIŽ PTUJ

RAZPIS

ZAVOD ZA ZAPOSLJEVANJE INVALIDNIH IN DRUGIH OSEB V PTUJU razpisuje naslednja delovna mesta:

ŠEFA SKLADIŠČA

Pogoj: izučen trgovski pomočnik v tekstilni stroki z vsaj triletno prakso. Nedeljen delovni čas.

OPTIKA

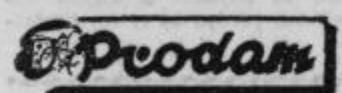
Pogoj: kvalificiran optik z najmanj petletno prakso.

OBRATOVOODJO za finomehanično delavnico

Pogoj: kvalificiran delavec kovinske stroke z najmanj pet let prakse.

Ponudbe je treba poslati na upravni odbor zavoda najkasneje do 20. avgusta 1960.

Objave in oglasi

PRODAM 32-BASNO HARMONIKO. Naslov v upravi.

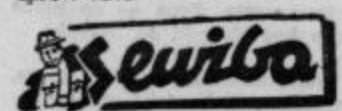
HIŠO Z LEPIM VRATOM in stavbeni les 8X10 prodam. Krajnc Jožef, Skorba 47, Ptuj.

DOBRO KRAVO MLEKARICO ugodno prodam. Naslov v upravi lista.

STOJEČO LUCERNO v Zobjeku prodam. Zolgar, Trg svobode 2, Ptuj.

SINGER SIVALNI STROJ z okroglim čelničkom v dobrem stanju prodam. Naslov v upravi lista.

NAJHITELJA MODRIH MOŠKIH HLAČ, izgubljenih 9. avg. 1960 na cesti Grajena-Ptuj, naprosim, da jih vrne. Naslov v upravi lista.

SOLE PROSTEGA FANTA ali dekle sprejemam na posovstvo. — Stanko Kramberger, Dogaše štev. 252, Maribor.

Popravek

V zahvali ob smrti Neže ŽITNIK iz Rogozice št. 13, je v zadnji številki med imeni žalujočih svojcev pomotoma izšlo ime Milan Žitnik z družino.

TERENSKA SLUŽBA ZDRAVNIKOV

Hišne obiske opravljajo zdravniški Zdravstvenega doma Ptuj po sledečem razporedu:

12. avg. dr. Slobodan Zakula, dr. Franc Rakuš;

13. avg. dr. Emil Blagovič, dr. Ljubo Toš;

14. avg. dr. Emil Blagovič, dr. Ljubo Toš;

15. avg. dr. Franc Kristofelc, dr. Ladislav Pirc;

16. avg. dr. Emil Blagovič, dr. Ljubo Toš;

17. avg. dr. Franc Rakuš, dr. Slobodan Zakula;

18. avg. dr. Ladislav Pirc, dr. Franc Kristofelc.

Pomožne ambulante

Zdravstvena postaja Juršinci posluje od ponedeljka, dne 15. avg. 1960 dalje, ob ponedeljkih, od 14. do 19. ure, ostale dneve, od 8. do 13. ure.

Zdravstvena postaja Podlehnik posluje vsak ponedeljek, sredo in petek od 14. ure dalje.

Otroške zdravstvene ambulante

12. avg. v Ptuj od 14. ure dalje; 16. avg. v Gorišnici, Grajeni in Selah, 18. avg. v Podlehniku, Gruškovoju od 13.30 dalje.

Informacije in hišni obiski

Vse informacije in naročila za hišne obiske sprejema dežurni center Zdravstvenega doma Ptuj, telefon šte. 80.

Hišne obiske naročate v dopoldanskih urah. Pozneje naročeni hišni obiski se bodo izvršili samo v nužnih primerih.

Protituberkulozni dispanzer

Protituberkul. dispanzer zdravstvenega doma Ptuj posluje do nadaljnjega vsak dan razen ob torkih od 7. do 13. ure. Rentgenski pregledi pljuč bolnih na TBC. n. zdravljenje se vrši ob torkih od 13. do 18. ure, ob sobotah od 7. do 13. ure, ob sredah od 7. do 13. ure, ob sredo od 7. do 13. ure, ob sredo od 7. do 13. ure, ob sredo od 7. do 13. ure.

Specialistične ambulante

poslujejo: internistična dnevno razen srede in sobote od 12. do 14. ure; očesna specialistična ambulanta ob torkih od 17.30 dalje; ob sredah in sobotah od 13. ure dalje; specialistična ambulanta za ušesa, nos in grlo ob sredah in sobotah od 13. ure dalje; nevrološka specialistična ambulanta ob ponedeljkih od 13. ure dalje; dermatovenerološka ambulanta ob torkih in sobotah od 13.30 do 14. ure.

Nove splošne ambulante poslujejo: dr. Franc Kristofelc dnevno od 6. do 9. ure; dr. Ljubo Toš, dnevno od 14. do 16. ure.

UPRAVA ZD PTUJ

Anekdote

ANGLEŠKI ZNAČAJ

Mark Twain je nekoč povedal naslednjo zgodbo:

Lord F. je bil pri kosilu. Njegova žena mu je sedela nasproti. Ko je hotela piti iz kozarca, je nenadoma kriknila in padla po tleh. Poklicali so zdravnika, ki pa je lahko samo še ugotovil srčno kap. Zvečer je lord F. rekel svojemu sinu:

»Zaupati ti moram družinsko skrivnost. Tvoja mati je bila Američanka. Sodim, da si medtem že sam dognal njeno poreklo. Prava Angležinja se ne bi nikoli tako spožabila, da bi si dovolila kaj takega pri kosilu.«

Lunine spremembe in vremenska napoved

Lunine spremembe in vremenska napoved za čas od 14. do 20. avgusta 1960.

Zadnji krajec — 14. avg. 1960 ob 6.36. Vreme bo spremenljivo, okrog 17. avgusta bo nevihta s točo, nato lepo in vroče.

OBVESTILO

Obveščamo prebivalstvo, da je odpeta pralnica in čistilnica na Slovenskem trgu 9 v Ptuj. Pralnica bo sprejemala v pranje vse vrste perila. Prav tako obratuje že čistilnica, ki sprejema v čiščenje obleke.

Začetne cene za pranje perila so naslednje:

moška srajca 40—50 din

moške spodnje hlače 30 din

žepni robci 10 din

nogavice (moške, ženske) 15 din

ženske srajce 50 din

ženske spalne srajce 70 din

namizni prt 40—50 din

rjuhe 50—60 din

posteljne prevleke 80—100 din

brisače 30 din

Cene za čiščenje oblek:

moška obleka (čiščenje in likanje) 650 din

ženske obleke 300—500 din

plašč 650 din

balonski plašč 550 din

bunde 450—500 din

hlače 280—320 din

sukanje 300 din

Te cene so le začetne, se pa bistveno ne bodo spremenile.

STANOVANJSKA SKUPNOST PTUJ

Aeroklub Ptuj

Letaletci Jugoslavije praznujejo letos jubilejno 50. obletnico jugoslovankega letalstva. Pred 50 leti (1909) je prvi poletel z lastno konstrukcijo letala naš rojak iz Gorice Edvard Rusjan. Po dokaj težkih pogojih je letalo izdelal s svojim bratom Josipom, s katerim se je pozneje ponesrečil v Beogradu. Edvard Rusjan je bil med prvimi letalci tedanje Avstro-ogrske. Ze naslednje leto po njegovih uspeših poletih je začela z delom vrsta novih letalskih pionirjev. Med njimi je bil tudi naš znani inženir Bloudek. Mladi Rusjan se takrat niti ni zavedal, da je postavil temelj našega letalstva in s tem dnem pišejo zgodovino jugoslovankega letalskega razvoja. Težnje človeka, da bi posmagnil ptico in da bi postal osvajalet neba in osvajalet tehničnih pridobitev, je postajala iz leta v leto vse večje. Vendar je bil ta razvoj dokaj počasen, ker takratni režim ni bil zainteresiran, da bi iz malega naroda zrastle velike ljudi. Šele v novi Jugoslaviji je bila tej vrsti tehnike posvečena pozornost, saj skoraj ni kraja, kjer se ne bi mladina ukvarjala z letalskim športom.

Močan razvoj letalske tehnike in njene dejavnosti je prodril tudi v podeželsko mesto Ptuj. Leta 1954 so bili v Ptuj prvi padalski skoki, katere so izvajali ptujski mladinci. Še istega leta je bil ustanovljen na pobudo ptujške mladinske organizacije Aeroklub Ptuj.

Vodstvo Aerokluba je začelo takoj z ustanavljanjem jadralno-motorno pilotske šole in s sekcijo modelarstva in padalstva. V začetku je Aeroklub imel le enega pilota, danes po tem kratkem obdobju pa ima Aeroklub že 22 motornih pilotov, izloženih 69 jadralnih pilotov in 165 padalcev s 794 padalskimi skoki. Ptujski letalci so leteli preko 2000 ur in 14.000 poletanj. Izložen je potreben strokovni kader, ki je sposoben voditi strokovno dejavnost in šolati kvalitetni letalski kader. Aeroklub ima poleg svoje modelarske šole še skoraj v vsaki šoli občine Ptuj modelarske krožke. Tudi v letošnjem letu se šola večje število jadralnih in motornih pilotov in padalcev.

Aeroklub je začel svojo dejavnost s 1 letalom, danes razpolaga s 6 jadralnimi letali in 4 motornimi letali in drugim potrebnim tehničnimi sredstvi, ki so potrebna za šolanje in vežbanje naših letalcev in padalcev. Organizacije razpolaga z okrog 70-milijonsko vrednostjo nepremičnin in premičnin. Bilo je več letalskih kvalitetnih prireditev. Prebivalstvo je pokazalo veliko zanimanja za ta šport. Danes več ne more biti javne prireditve, kjer ne bi tudi sodelovali letalci.

Ker so danes vsi pogoji za nadaljnji razvoj te mlade organizacije, bo Aeroklub Ptuj še dalje delal na področju politehnične vzgoje, kakor tudi šolanja kadra. Poleg tega Aeroklub še ni opustil želje, da bi pomagal z letali našemu kmetijstvu pri zapraševanju, gnojenju in uničevanju raznega mrčesa na kmetijskih kulturah. Tovrstni poskusi so že bili, vendar se zaradi pomanjkanja finančnih sredstev niso ponavljali. V Slavoniji, Nivojodini in Bački že koristno uporabljajo letala v kmetijski namene. Zato bo potrebno posebno v Ptuj s

GIMNAZIJA PTUJ

RAZPIS NAKNADNEGA VPISA V I. RAZRED V ŠOLSLEM LETU 1960-61

V prvi razred gimnazije bo naknadno sprejetih 35 dijakov in dijakinj. Pogoj:

z dobrim uspehom dovršena popolna osemletna osnovna šola ali nje enakovredna šola. Prošnje, kolkovane s 50 dinarji, morajo biti vložene do 20. avgusta 1960.

Priloge:

1. rojstni list,
2. izpolnjena prijava za vpis v I. razred gimnazije (obrazec 1, 20),
3. šolski izkaz osnovne šole z zaključnim sprisovalom,
4. mnenje osnovne šole o sposobnosti in nagnjenosti učencev.

V I. letnik ekonomske srednje šole bo naknadno sprejetih 12 dijakov in dijakinj. Prošnje je treba vložiti z zgoraj navedenimi prilogami enako kot za gimnazijo. Kandidati za ekonomsko srednjo šolo bodo opravljali sprejemni izpit iz slovenskega jezika in matematike, zato naj se prijavijo na šoli 29. avgusta ob 8. uri. Rezultat bo objavljen 1. septembra 1960.

Dižaki in dijakinje, ki še niso vpisani v kako srednjo šolo, pa imajo pogoje za to in voljo do šolanja, se lahko vpišejo v gimnazijo ali ekonomsko srednjo šolo.

Nezasedenih pa je še nekaj mest na oddelku mariborskega učiteljskega pri gimnaziji v Ptuj.

Ravnateljstvo

ŠPORT

Še nekaj dni nas loči od velikega nogometnega dogodka v Gorišnici

Z velikimi koraki se približuje težko pričakovana nedelja — 14. avgust 1960, ko se bosta na velikem stadionu v Gorišnici pomerili za pokal »Pucelkovega Naca« reprezentanci suhih in debelih. Organizator tega pomembnega tekmovalja je TVD »Partizan« Gorišnica, ki je predvidelo vrsto novosti pri organizaciji, tako da bo organizacija zares brezhibna in vzorna. Po zgledu mariborskih navijačev so si pravčasno preskrbeli sredstva za odvajanje, ki jih bodo dobili suhi (seveda je vse v strogi tajnosti). Za debele pa so si preskrbeli obratno delujoča sredstva, ki naj bodo nekakšna protitež.

Tekma bo vsekakor zanimiva in napeta, zato priporočamo gledalcem, da si zagotovijo vstopnice v predprodaji. Posebna letišča vozila bodo vozila iz vseh naših krajev na letališča v Čunkovcih, od koder bodo vozili posebni Mercedesovi avtobusi na stadion v Gorišnici.

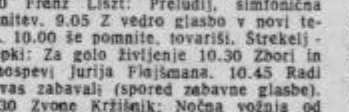
Se enkrat objavljamo imena obeh ekip:

V ekipi suhih bodo sodelovali: Firbas Martin, kapetan moštva, po poklicu gostilničar in tehta 62 kilogramov;

NEDELJA, 14. AVGUSTA

6.00—6.30 Nedeljski jutranji pozdrav — vmes ob 6.05—6.10 Poročila, vremenska napoved in dnevi kotedar. 6.30 — 6.40 Reklame. 6.40—6.45 Prireditve dneva. 6.45 Poveške za nedeljsko jutro. 7.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in radijski kotedar. 7.15 Sprehod po kartoteki redakcije za narodno glasbo. 8.00 Mladinska radijska igra. Aleksander Marodič: Dečki z Rdeče osmi. 8.35 iz albuma francoskih otroških pesmi. 8.50 Frenz Liszt: Preludi, simfonična pesnitev. 9.05 Z vedro glasbo v novi ten. 10.00 še pomnite, tovaršiči. Štrkelj - Krepki: Za zoro življenje 10.30 Zbori in samospeli Jurija Flajsmana. 10.45 Radi bi vas zabavali (opred zabavne glasbe). 11.30 Zvone Kršinič: Nočna vožnja od Dubrovnika v Split (reportaža). 12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 1. 13.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda 13.15 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Za našo vas. 13.45 Koncert pri vas doma. 14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in obvestila. 15.15 Reklame. 15.30 J. Gregorc: Melodije za vas. 16.45 Skladbe Borisa Franke izrajo Zadovoljni Kranjci. 17.00 Stotvajset minut športa in glasbe. 19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba. 19.30 Radijski dnevnik. 20.00 Glasbeni variete. 21.00 Športna poročila. 21.10 Ralph Vaughan Williams: Londonska simfoniya. 22.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in pregled sporeda za naslednji dan. 22.15 Ples ob radijskem sprejemniku. 23.00 Poročila in pregled tiska. 23.10 Kontakt pred polnočjo. 23.50 Prijeten polček! 24.00 Zadnja poročila in zaključek oddaje.

DOBRA KUPČIJA

A: S čim se pa preživljaš?

B: Poštne golobe prodajam.

A: Pa ti kupčija kaj nese?

B: Pa še kako! Golobi, ki jih popeljem prodam, so zvečer spet pri meni!

Golob Janez, delavec, 58 kg;

Fric Ciril, upokojenec, 55 kg;

Javšovec Franc, krojač, 50 kg;

Lobnavjn Jože, upokojenec, 54 kilogramov;

Firbas Vladko, kmetovalec, 52 kilogramov.

Kelenc Franc, kmetovalec, 52 kilogramov.

Roškar Stanko, mizar, 54 kg;

Petek Janez, čevljar, 55 kg;

Vihor Alojz, skladiščnik, 56 kg;

Simončič Jože, pokrivač, 52 kg.

Ekipo debelih pa bodo sestavljali:

Prelog Franc, kapetan moštva, po poklicu direktor in tehta 105 kilogramov;

Fric Janez, upravnik KZ, 104 kg;

Roškar Alojz, blagajnik, 95 kg;

Znidarič Janko, nakupovalec živine, 104 kg;

Drevenšek Ivan, mesar, 105 kg;

Majerič Alojz, 95 kg;

Občan Jože, pekovski mojster, 98 kilogramov;

Bratušek Alojz, gostilničar, 122 kilogramov;

Fištravec Franc, kmetovalec, 110 kilogramov;

Sinko Franc, dimnikarski mojster, 95 kg;

Golob Alojz, kmetovalec, 115 kilogramov.

Ali bo premoč debelih v kilogramih prinesla tudi pričakovano zmago? Razmerje v kg med debelimi in suhimi je 1149 proti 604. Ali bo enako razmerje v golih? Kdor hoče zvedeti za končni rezultat in biti priča herojski borbi obseh moštvev, naj se poda v nedeljo, 14. avgusta, na stadion v Gorišnici.

V primeru slabega vremena bo tekma naslednjo nedeljo.

Mestni kino Ptuj

predvaja od 12. do 14. avgusta ameriški barvni kinemaskopski film »Aleksander Veliki« s tednikom. Zaradi izredne dožine filma bodo predstave vse dni ob 17. in 20. uri. Cene vstopnicam bodo zvišane za 20 din. — Od 16. do 18. avgusta bo na sporedu sovjetski barvni kinemaskopski film »Sestre (I. del trilogije Alekseja Tolstaja »Trnova pot«). Predstave bodo vse dni ob 18. in 20. uri.

Kino »Svoboda« Kidričevo

predvaja 13. in 14. avgusta italijanski barvni kinemaskopski film »Kraljestvo sonca«. — 17. in 18. avgusta pa bo na sporedu italijanski črno-beli film »Krike«.

Kino Majšperk

predvaja 13. in 14. avgusta ameriški psihološki barvni film »Prijetejško prepričevanje«. — 20. in 21. avgusta pa bo na sporedu italijanski film »Žena dnevas«.

Kino Zavrč

bo predvajal 14. avgusta ameriški barvni kinemaskopski film »Sedem let zvestobe«, 21. avgusta pa bo na sporedu francoski film »Štirje brez postelje«. Kino predstave so samo ob nedeljah, in to ob 16. in 18.30.

Osebna kronika

ROJSTVA: Kodba Dragica, Veščica 28, Ljutomer — Bojana; Gregorc Tereziya, Zobjek 5 — dečka; Uršec Neža, Cirkulane — dečka; Pušič Ivana, Formin 59 — Janeza; Božičko Dragica, Ptujška gora 12 — Zlatka; Toplak Kristina, Kidričevo 13 — dečka; Bedrač Antonija, Repišče 3 — hčerko; Majer Kristina, Stojnici 76 — Mirana; Trantura Marija, Savinsko 21, Slov. Bistrica — hčerko; Gajst Marija, Sestrže 36 — dečka; Haložan Angela, Podložje št. 100 — hčerko; Štruel Alojzija, Stanovina 18 — hčerko; Bratušek Anca, Leskovec 14 — hčerko; Sianič Marija, Rajčeva 8, Ptuj — dečka; Maruh Tereziya, Pevče 49 — Zinko; Mitec Marija, Lovrečan št. 4, Vinica — Bernardo; Voršič Angela, Lardinje 25 — Jožeta; Laner Dragica, Nova vas 58 — Dragico; Bratušek Ana, Gorenjski vrh 46 — dečka; Zdravec Ema, Sodinci 25 — Anico; Fišer Ana, Sape 7 — Milana; Podpiatnik Marija, Heroja Polaka 4, Ormoč — Franceta; Plohi Marija, Rotman 41 — Marjo; Zupanc Emilija, Kidričevo 31 — Marino;

Golob Elizabeta, Moškajnci 55 — hčerko; Petrovič Neža, Hrastovec št. 61 — Kristino; Vidovič Barbara, Ložine 20 — Rozalijo; Kline Katarina, Spuhlja 71 — Oligo; Megla Marjeta, Cvetkovič 1 — Anico; Rajh Kristina, Pristava 9, Ljutomer — Zdenko; Arnejčič Matilda, Hrastovec 88 — Maksa; Turk Barbara, Kungota 35 — Anico; Segula Elizabeta, Savšina 48 — Marto; Horvat Mirčislava, Krempljeva 5, Ptuj — Daniela; Visenjak Marija, Strmec 16 — Metko; Dovečan Marija, Strejca 11 — Anico.

POROKE: Erjavec Henrik, Zagrebška 54 b, Ptuj — Horvat Angela, Zamušani 85; Soštarič Franc, Novo naselje 2 — Trošt Irma Marija, Murkova 7, Ptuj.

SMRTI: Rašl Mihael, Zobjek 26, roj. 12. septembra 1881, umri 29. julija 1960; Horvat Mihael, Gomile 5, roj. 29. novembra 1876, umri 27. julija 1960.